

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Usoda stare ustanove.

V naši državi se z ustanovami ni nikdar posebno vestno postopalo in do naj novejšega časa se je redkokatera stvar tako malo spoštovala, kakor „poslednja volja“ raznih dobrotnikov. V tem oziru so se odlikovali tako državni kakor cerkveni organi in to je vzrok, da se marsikaka ustanova ni nikdar napravila in da so brez sledu izginile prav znatne glavnice.

In dozdeva se nam, da se je nekako tako zgodilo tudi z ustanovo, katero je napravil v Kranju dne 27. aprila l. 1677 rojeni mašnik Jožef Anton Schiffer plem. Schifferstein, in da se ob njegovi zapuščini sedaj maste ljudje, kateri nimajo do nje nobene pravice, dočim so prikrajšani sorodniki in sploh sinovi mesta Kranja.

Jožef Anton Schiffer plem. Schifferstein je bil župnik v Mengšu in nazadnje „Probst von Laa und Fahlbach in Niederösterreich“, kjer je umrl dne 27. septembra l. 1756. Schiffer je bil jako dobrosrčen mož. Ustanovil je poseben (Schiffersteinov) kanonikat in poleg tega volil grajščino Predvor in pa 30.000 gld. za dijaško ustanovo. O tej ustanovi hočemo danes izpregovoriti nekoliko besed.

Schiffer plem. Schifferstein je dne 12. marca 1756 l. pisal tedanjemu knezoškofu ljubljanskemu Attems, da je sklenil, določiti grajščino Predvor in 30.000 gld. za napravo ustanove, in je svojo obljubo tudi izpolnil. Žal, da nam niso pristopi izvirni dokumenti, zlasti ne ustanovno pismo. Potrkali smo sicer tod in tam, a brez uspeha, tako da se nismo mogli natančno informirati o ustanovnem pismu. Poroča se nam pa od jako zanesljive in verodostojne strani, da je Schiffer pl. Schifferstein napravil svojo ustanovo „za uboge dijake iz sorodstva in kadar teh ni, za uboge meščanske sinove“. Ako je temu tako, potem se je Schifferjeva ustanova odtujila svojemu namenu, potem se je po-teptala volja ustanovnikova in so se cerkveni krogi z vladno pomočjo popolnoma

neopravičeno polastili dohodkov iz te ustanove.

Po smrti ustanovnikov se je začela za njegovo zapuščino pravda in šele l. 1771. so se Schifferjevi sorodniki poravnali s škofom, koliko da pripade ustanovi. To je šlo do cesarja in šele čez petdeset let je cesar Franc I. z dvornim dekretom z dne 17. aprila 1821. št. 10615 ukrenil, da se sme ustanova s kapitalom 56.595 gld. napraviti.

Toda do 1847. l. se ni nihče brigal za te ustanove; te niso bile razpisane in kapital je vsled tega narasel na prav znatno svoto. Šele l. 1847. sta grof Hohenwart in škof Wolf vzela stvar v roke in napravila osem ustanov, ali tudi te niso bile nikdar razpisane, in vse je spalo dalje do l. 1859, ko so nekateri sorodniki ranjeda ustanovnika začeli dregati in povpraševati, kje so ustanove, in ko se je te zadeve polotil ranjki Heinricher.

Končno so bile l. 1864. „die resestirten Schifferstein'schen Studentenstiftungen“ z deželnovladnim ukazom z dne 19. maja 1864 št. 5270 razpisane, in sicer se je razpisalo šest ustanov po 140 gld., kakor jih je c. kr. ilirski gubernij z naredbom z dne 3. novembra 1848 št. 25010 določilo. Po tem razpisu so imeli pravice do teh ustanov siromašni sorodniški ali v Kranju rojeni dijaki za čas obiskovanja gimnazije in za čas obiskovanja semenišča, dokler ne dobe semeniške ustanove.

Ta vladna naredba potrjuje, v kateri namen je ustanovnik določil svojo ustanovo, da jo je namenil siromašnim dijakom iz sorodstva in potem iz mesta Kranja, nikakor pa ne tistim, ki jo sedaj uživajo.

Do prvega razpisa ustanov, namreč do l. 1864. je ustanovni kapital visoko narastel, tako da bi bila vlada napravila lahko 18 ustanov po 300 gld. Toda vlada ni napravila več ustanovnih mest in ni vsakega mesta povišala, kakor bi bilo primerno velikosti kapitala in dandanašnjim življenjskim razmeram nego je pustila, da je kapital še nadalje naraščal.

L. 1890. so se naši cerkveni krogi, ki so imeli v vseh časih jako soliden želoec in poseben talent za zbiranje bogastva, začeli zanimati za Schifferjevo ustanovo in dosegli so, da je naučno ministerstvo z naredbom z dne 22. avgusta 1892 št. 18737 odredilo naslednjo porabo ustanove, narasle do tistega leta že na 226.000 gld.: ustanovila so se štiri mesta po 140 gld., katere zamorejo dobiti sorodniki izven aloyzijevišča in semenišča, štiri mesta po 300 gld. za dijake v semenišču; osem mest za semeniščnike v Ljubljani po 500 gld., in določilo se je: za semeniško knjižnico letnih 200 gld., za semeniškega prefekta letnih 500 gld., za semeniškega ravnatelja letnih 200 gld., za semeniškega podravnatelja letnih 100 gld. in za imetelja Schiffer pl. Schiffersteinovega kanonikata letnih 800 gld. Kam pride ostanek obresti, tega ne ve nihče povedati. Obresti znašajo po zadnji naredbi naučnega ministerstva 9527 gld. 80 kr., porabi se jih pa le 7560 gld. tako da ostae vsako leto skoro 2000 gld.

Če soglašata naredba ilirskega gubernija z dne 3. novembra 1848. št. 25010 in vladna naredba z dne 19. maja 1864 št. 5270. z ustanovnim pismom, potem je naučno ministerstvo postopalo popolnoma nezakonito in je v nasprotju z voljo ustanovnikovo odredilo porabo denarja za namene, na katere ustanovnik nikdar niti mislil ni.

Z ministrsko odredbo z dne 22. avgusta 1892 št. 18737. so dobili cerkveni krogi, kanoniki itd. lepe dohodke, do katerih nimajo nobene pravice, in najbrž imajo tudi pri ustanovah za dijake v aloyzijevišču in v semenišču kaj dobička, saj so te ustanove za že preskrbljene dijake največje. Oškodovano pa je celo sorodništvo, in oškodovani so vsi siromašni meščanski sinovi kranjski.

Vse sorodništvo dobi od velikankega kapitala samo bornih 560 gld. na leto, kranjski meščanski sinovi pa morajo gledati, kako drugi uživajo njim namenjene dobro te in to korarji, direktorji in prefekti, ki imajo že itak vsega dovolj.

Na troške Schiffer pl. Schiffersteinove ustanove bi lahko študirali vsi kranjski meščanski sinovi; in zato smo si šteli v dolžnost, da se oglasimo ter da prosimo avtentičnih pojasnil, s kako pravico je moglo ministrstvo siromašnim dijakom namenjeno ustanovo tako razdeliti, kakor smo zgoraj popisali.

Ker je še čas, da se stvar premeni in da se reši ustanova, bi bilo pač želeli, da se zavzemó zanj kranjska občina, zastopnika kranjskega mesta v državnem in v deželnem zboru, v prvi vrsti pa deželni odbor kranjski. Upamo, da naš apel ne ostane brez uspeha in da stvar ne zaspi predno se dožene. Ihering je dejal, da greši proti celokupnosti, kdor ne brani svoje pravice do zadnje instance, in govoril je resnico.

Izzivanjem v odgovor.

S Štajerskega, 15. junija.

Ne bi Vam sicer napisal teh vrstic, ko bi me k temu ne vzpodbudila Vam nasprotna, takozvana „krščansko-katoliška“, v resnici pa klerikalna lista. Tu in tam čitamo v njih dopise, kateri so jim baje poslani iz Celja ali sploh s Štajerskega, kateri pa ne rišejo tukajšnjih političnih bojov z dednim našim sovragom, temveč z neko posebno slastjo posegajo v strankarski boj na Kranjskem ter dregajo v narodno stranko in v Vaš list. Kak namen imajo ti listi?

Ako so ti člančiči skovani v dotičnih uredništvih samih, tedaj je to početje vredno vsake obsodbe. Ni jim dovolj, da so na Kranjsko zanesli najhujši greh „bratomorstvo“; hočejo se ti ljudje lotiti še drugega herostratskega početja in razdreti slogo obmejnih Slovencev samo v to svrhu, da bi sebi priborili nekaj pristašev. Nevarno igro igrate, gospoda: Va banque! Kaj Vam mari, če razbijete našo slogo, rušite naše trdnjave, če pa s tem zadostite svoji poželjivo-egoistiški naravi, če tudi le za nekaj časa, trenotkov v tisočletnem življenju jednega naroda! Saj Vaša politika ni resna; nekaterim je šport, drugim obrt. In pa zu-

LISTEK.

Ljuba duša krščanska!

Ne bom se spuščal v podrobno razpravljanje na čelu zapisanega predmeta in že takoj spočetka vas opozarjam, ljubi čitatelji, da v tem podlistku ne bom razkladal verskih tajnostij. Ta podlistek sem krstil le radi tega tako, ker mi je ta najmodernejši vsklik po „Slovencu“ izobraževanega ljubljanskega prebivalstva ostal nehoté na jeziku ter mi ne pride iz spomina, odkar sem čital „Slovenca“ od zadnje sobote.

Ne smejajte se mi, prijatelji, ki me poznate in ne očitajte mi, da sem tolikanj padel in se tako pogubil, da čitam „Slovenca“. Živemu človeku se vse pripeti in posebno takemu, ki se pripravlja ves teden za nedeljo popoldan na vse kraje in se obljublja tja in sém, na vse zadnje pa ostane vendar doma. Tak nedeljski popoldan je strašanski; kamor se deneš, nisi na pravem mestu, otožnost se te loteva, spati vse popoldne ne moreš, knjiga, še tako vredna, ti ne ugaja, niti na sprehod ne greš, ker ti je fizionomija mesta čez vse pusta, ako si sanjaril ves teden o lepem isletu na deželo in o pomladnem cvetju.

Tako se je godilo meni pretečeno ne-

deljo in poprijel sem se v svoji obupnosti skrajnega sredstva, se pokril s sklobukom, vzel v roko žezlo svetega Medarda in se podal v mirno gostilno, da se ga počasi nalezem in se zopet sprijaznim s tem pustim svetom. Gostilničarka sama mi ga prinese merico in prisede k meni, kar seveda ni bilo za-me, ki sem hotel biti sam. Žena par-krat pokašlja, a jaz se ne zabrnem nika-mor, le pomaknem se toliko, kakor bi se hotel bolje uvesti in ždim v strahu, da ne bom sam. Gostilničarka, svesta si svoje dolžnosti, da mora goste kratkočasiti, pa se oglasi in pravi: „Dež bo.“

Meni se dozdeva, da sem se nekoliko stresnil, kakor bi me bilo kaj uščipnilo, vendar sem se čutil prisiljenega zdihtiti: „Ehe.“

Zopet mal kašeljček in besedi: „Dá, dá.“ Potem zopet kratek molk, na to pa vzvišene besede: „Saj ni čuda, če Bog ne da lepega vremena, ko je svet zmerom bolj pregrešen!“

Meni je bilo na jeziku: „Kaj to mene briga, pustite me samega,“ nisem pa ni-česar rekel, nego trpel naprej.

Zopet primeren zdihtelj in besedi: „Dá, dá!“ in po krajšem presledku, kakor sem ga pričakoval, precej dolg govor. Tega bom navedel kolikor mogoče od besede do be-sede, samo dovolite mi, da še prej povem, da sem se ježil bolj na samega sebe, kakor

nad govornico in si očitati: „Prav ti je, zakaj se nisi takoj iz začetka bolj resno otresel vsakega pogovora in si s svojo pu-ščo sam dokumentiral, da potrebuješ zabave!“

Žena je rekla: „Dolgo to ne more več trajati. Nekom mora to iti. V resnici je potrpežljivost božja neskončna. Ni ga več strahu ne pred posvetno gosposko, še manj pa pred Bogom in njegovim namestnikom. Ljuba duša krščanska, kam bo to prišlo? Jaz se le čudim, da nas gospod škof kar ne popusté! Ali ste li čitali včerajšnjega „Slovenca“?“

„Ne, ne,“ posegnem vmes, kolikor mogoče hitro. Poprijel sem se pa rešilne misli in naprosil, naj mi ga takoj prinese.

„Da, takoj vam ga prinesem“ in bil sem za trenutek sam, in pot je stal po meni. „Tukaj je, vsega prečitajte, škoda, ako niste že čitali papeževe okrožnice in za-četka „Šest dni v Italiji“.“

Nekdo je vstopil v prvo sobo in jaz sem ostal sam s „Slovencem“ v roki in si mislil: „Vendar še rajši „Slovenca“ čitam, kakor bi bil še dalje trpeča „ljuba duša krščanska“.“

Začnem torej pregledavati list in vidim na prvi strani, kjer se nahaja na-vadno pri listih uvodni članek, napis: „Pa-peževa okrožnica“ (Konec). Tega konca se nisem poslužil, mislil si pa, da to ni prav,

da „političen list za slovenski narod“ dela konkurenco „Zgodnji Danici“, ki sebe in svoje verne krščanske duše živi s takimi okrožnicami.

Aha, podlistek! To bo kaj. „Šest dni v Italiji“. Ljubi kolega podlistkov, hitro se odpelji v Italijo in ne preobračaj uredniškega koša. Ta je bil že tolikokrat pre-obrnjen in je že tolikokrat služil neslanim domišljijam soli in tudi popra potrebnim šaljivcem, da še za skrajno silo ne more več služiti. Mirno potuj in oglej si Italijo; ako se pa tvoja duhovitost kaj bolj ne raz-vedri, ohrani utiske rajši zase. Premisli, da pride „Slovenec“ ljudem tudi po sili v roke!

Odložim list in pokličem še eno me-rico. Prinese jo krčmarica in sede zopet tik mene. Hitro poprimem list in gledam nanj kot zamaknjen. „Ali ga niste še pre-čitali? kaj ne, imeniten je! Posebno gospod Zelen so jo dobro povedali.“

„Ne še, ne še“, posežem vmes, da se režim zopetne govorance in poiščem, kaj so povedali gospod Zelen. Gospod Zelen Josip, naravnost vam povem, da to ni prav, da ste svojemu imenu dostavili še svoje sto-janstvo: „deželni poslanec“. Kaj si boste mislili vaši volilci o vaši smotnosti, ako so čitali vaš dopis, v katerem župan pl. Garnaroliju le to očitata, da ne hodi v cerkev! Ali je župan kak mešnar, ali „mož

nanje učinke, efekte hočete imeti, če v prid ali v kvar splošni slovenski politiki, zato se ne brigate. To kažejo vsi govori „skozi okno“ klerikalnih deželnih poslancev v deželnem zboru kranjskem, to kažejo klerikalni shodi in na njih nastopajoči govorniki, to kaže redakcija vseh klerikalnih listov, to kažejo tudi razne klerikalne veselice, klasičen primer zadnja klerikalna slavnost dne 28. m. m.

A propos! Tudi k nam so bili prišli prosjači udeležbe na praznik „žuljavih rok“. Za slednjo frazo si je tajnik pripravljalega odbora menda vzel patent, kajti slišali smo jo ponavljati deset in desetakrat. No, radi bi vedeli, kje imajo gospodje Krek, Vencajz, Gregorič i. dr. tiste žulje, katere je bilo treba tako imenitno proslaviti. Celo naše Sokolsko društvo je našlo milost ter dobilo milo vabilo. Od kod nakrat ta prijaznost do „Sokola“? Ej, tako zelo kratkovidni pa vender še nismo. Ko bi bila delavska slavnost res stanovska slavnost, potem telovadna društva, bralna društva in razna nedelavska pevstva nimajo ničesar opraviti poleg. Toda Vi ste hoteli parirati z našimi društvi, Vi ste hoteli demonstrirati z našim Sokolom zoper ljubljanskega Sokola in narodno stranko, zoper katero jedino je bilo naperjeno to slavlje.

Dokaz temu pisarjenje o slavnosti v Vaših listih po končani slavnosti, razni govori prvih klerikalnih avtoritet in raznih kameleonov na slavnosti in končno bojoviti govor prevzvišenega Vašega knezoškofa. Pa mi smo premeteni tički in se ne vsedemo kar slepo na nastavljenе limanice, kar so storili brati Hrvati in marsikatero slovensko društvo. Vi ste nas hoteli zlorabiti za demonstracije proti drugi slovenski stranki, kakor ste v resnici zlorabili prisotnost Hrvatov in raznih slovenskih društev, katerim razmere niso poznate; toda bodi Vam povedano, da se mi nikdar ne bomo dali zlorabljati za strankarske veselice, bodisi jedne ali druge slovenske stranke na Kranjskem.

Sfrazami kakor slovenski liberalizem, nemška-slovenska zveza, podpora nemškemu gledališču, „Naša straža“ itd., nas ne boste privlekli na klerikalno stran. Dokler nam ne podaste pristnih, pravih in neovrženih dokazov, da slovenska narodna stranka ni narodna, da pa je klerikalna stranka eminentno narodna stranka, dokazov, ki ne pripuščajo nobenih protidokazov, toliko časa Vašim frazastim sirenskim glasom ne gre sluha ne vere. Sevé, kaj udobna beseda je „liberalizem“, katera kot zveneča tujka na nerazsodne množice napravlja od Vas zahtevani efekt; toda mi prav dobro vemo, da je od Vas iznajdeni liberalizem na Kranjskem strah, ki je krog in krog otehl, sredi ga pa nič ni.

Vi nečete poznati razločka mej svobodomiselnimi idejami, katerih reprezentant v našem veku je zamrl duh-velikan Gladstone in pa mej nemškim laži-liberalizmom, kateri v nas hvala Bogu nima mesta. Če-

pobožen rajski svat? Čestitam gospodu pl. Garzaroliju, da mu njegov zagrizeni nasprotnik ne ve drugega očitati kot to, da „v cerkev ne hodi“. To je lep dokaz njegove zmožnosti, njegove spretnosti, njegove poštenosti. Teh županu v prvi vrsti potrebnih lastnosti mu niti gospod Josip Zelen ne more kratiti. In vender bi bilo kazalo gospodu Zelenu, da bi bil posebno v neki stvari nekoliko reagiral, kajti v tem oziru so njega v dopisih dobro ščipali. Mora imeti trdo kožo ta gospod Zelen in ne posebno dobre vesti, gotovo pa neblago srce, kajti ves dopis diši, in še bolj rečeno, smrdi po denuciaciji.

Gospod Zelen, to se ne spodobi za deželnega poslanca. Denuciacija omadežuje vsakega človeka, in deželni poslanec ne sme imeti madežev na sebi.

V te misli sem se izgubil in jih počasi zalival. Prebudi me glas krčmarice: „Še eno merico, gospod?“ Da, še eno ji rečem in nisem bil več tolikanj siten. Zdelo se mi, da bi bil skoraj lahko prenašal kako malo govoranco o pohujšanem svetu, če bi bila tudi večkrat prepletena z „ljubo dušo kršćansko“. Gostje so začeli prihajati, merico sem spraznil, plačal in šel.

„Še kaj pridite“, je donelo za mano. Dober del dolgočasnega popoldneva je minul, na sprehod in sveži zrak sem šel in glejte, ne vem, ali je pomagalo in falibile sredstvo — čašica vina, ali nenavaden užitek,

stitati je narodu, v katerega ljudstvo je prodrli oni pravi liberalizem, tak narod ima prihodnost. Zgol o takem liberalizmu smemo govoriti v nas Slovenceh. Kdor vedoma nasprotuje njega idejam, ta hoče naš rod vedoma potisniti nazaj v srednjeveško temo, ter ga okovati v nerazrušne verige duševne borniranosti. Kranjski klerikalci hočejo našemu narodu natveziti laži-liberalizem in bati se je, da le-ta pod njihovo vzgojo v resnici zastrupi zdrave žile čilega slovenskega rodu. Seveda, oni hočejo gospodovati in dobro jim je vsako sredstvo, da nalažejo nerazsodno ljudstvo!

Nemška — slovenska zveza — kisló grozdje! Koliko časa so bili klerikalci zvezani z Nemci, tako v deželnem, kakor v državnem zboru! Kdo je priporil ljubljani slovenske in nemške ulične napise? Kdo je pri zadnjih občinskih volitvah v Ljubljani prosjačil za kompromis z Nemci? Še danes bi klerikalci prav radi bili zvezani z Nemci, da bi mogli zmleti te proklete liberalce, pa Nemci imajo fin nos, že od daleč vohajo znano klerikalno „fides“ in pravijo „quod non“. Mi prav dobro umemo taktiko narodne stranke. Nespravljivi in brezobzirni, kakor so klerikalci, ne premišlujejo drugega, kakor uničiti pomen narodne stranke. Duobus litigantibus... Nemec se smeji. Faktum je, da tvori Nemec v deželnem zboru znatno količino. Jako previdno je tedaj od narodne stranke, da v nekaterih vprašanjih gospodarskega in kulturnega pomena postopa v sporazumu z Nemci. A lime odklanjati to dotiko bi se reklo, dati svojo glavo pod nož. Narodno stranko bi bili prehiteli klerikalci, ki kakor kažejo stare izkušnje, komaj čakajo tega trenutka, in vsa sila klerikalne brezobzirnosti bi padla po narodni stranki.

Sklenili ste bili lansko leto famozno „spravo“. Ej, klerikalci, Vaša politika je nerodna! Sklenili ste bili spravo, da bi pretrgli vez mej narodno stranko in veleposestno skupino v deželnem zboru. Kakor hitro ste na ta način osamili narodno stranko, ste zrušili „spravo“, češ, sedaj se bodo vsled nezvestobe narodne stranke razjarjeni Nemci zvezali s klerikalno stranko. Pa Nemec je bil še bolj političen in je zopet dejal „quod non“.

Kam bi pa prijadrala dežela Kranjska pod klerikalno egido?! Svojo nesrečno finančno politiko bi prenesli v deželno blagajno. Uboga Kranjska bi postala nekaj „Probir-Kaninchen“ za mlade narobe nacionalne ekonomije. Šola in učiteljstvo bi kmalu občutila stiskalnico, kulturne naprave pa bi merili zopet na vatlje. V vseh teh vprašanjih — narodnost ne pride tu v poštev — je zveza mej možni, katere prešinjajo prave svobodomiselnosti in napredne ideje, živa potreba. — Zato nas ne plaši klerikalna fraza „nemško slovenska zveza“. Poznamo puhlost te fraze. V narodnih vprašanjih je narodna stranka kljub predbacivani zvezi še vedno pravilno postopala, ne da bi bila le za trenutek zapustila stari

da sem čital nekoliko „Slovenca“, ali so brumne besede krčmarice spreobrile mojo kosmato dušo, da nastopi drugo pot in postane „ljuba duša kršćanska“ — postal sem kar ves drug in tako lahke pete sem dobil, da sem kar stopal v svet, kakor mladenič, ki se domišluje, da je zaljubljen, in ga ima deklica tudi rada.

Srečava se s prijateljem, ki cika bolj na ono stran, h kateri pripadata tudi krčmarica in gospod Zelen. Ko se pozdraviva, me vpraša, kaj da sem tako veselega doživel, da se mi kar samo smeje. Jaz mu povem, od kod da prihajam in kaj sem delal, on pa nekoliko povese glavo, misli in potem mi reče: „Glej, prijatelj, ti še nisi izgubljen. Že nekoliko besed brumne žene te je nekoliko okrepčalo, kakšen bi pa še le bil, ko bi bil ti poslušal kršćanski nauk in litanije?“

Debelo ga pogledam in nehote mu rečem: „Ljuba duša kršćanska, kje ostaneta pa „Slovenec“ in dobra kapljica vina?“ Mahoma sem padel pri njem zopet v peklenski ogenj, z glavo je zamajal in šel. Tudi jaz sem šel svojo pot naprej in sklenil, da pišem o tej dogodbi, o „Slovencu“ in o ljubi duši kršćanski.

Da vam pa dokažem, da sem imel „Slovenca“ ta teden še enkrat v roki, se podpisem kot židovsko-framasonsko in socialistično duša.

slovenski program. Tega o klerikalni stranki kljub neobstoječi zvezi ne moremo trditi.

Nemško gledališče — „Naša straža“ — „farbarija“! Spominjamo se neslovenskih klerikalnih napadov na slovensko gledališče in na dramatično društvo. Kadar se klerikalizem v kako stvar zagriže, je ne izpusti. Kakor hitro bi narodna stranka storila neprevidnost in odrekla 6000 gld. nemškemu gledališču, takoj bi drugo leto vstal isti gospod kanonik in predlagal, da se odreče slovenskemu gledališču podpora 6000 gld., kateremu predlogu bi seveda vsi Nemci pritegnili z največjim veseljem. In kdo bi ostal na suhem — slovenski eminentni zavod! Nemško gledališče pa bi ostalo kljub odločeni podpori s pomočjo obilega nemškega kapitala, ki se še nahaja na Kranjskem.

Prvotni načrt za „Našo stražo“ je bil vseslovenski, klerikalci so iz njega naredili strankarsko pokveko. Skrajno žaljivo so zavrnilo narodno stranko od skupnega dela. Žalibog smo tudi obmejni Slovenci prisostvovali na prvem shodu tega strankarskega društva. Prepozno smo bili uvideli, da so društvo osnovali nekateri, da bi iz njega kovali kapital v svoje sebične namene. Kaj jih briga naše tužno stanje! Mi naj le sprevidimo, da edina kranjska klerikalna stranka skrbi za naš blagor; te stranke naj se torej trdno oklenemo ter naj ji pomoremo do zmage nad narodno stranko. Dokler namen vseslovenskega pomena vezete s tako umazanim namenom, toliko časa vaše društvo ne najde našega zaupanja!

Z gnevom in srdom moramo slušati, kako klerikalci grdiijo in blatijo diko slovenskih županov, Ivana Hribarja, moža ne-skajenega slovenskega značaja. V srce mora zaboleti vsakega slovenskega rodoljuba, ko čuje abderitska očitanja, ker hoče ljubljanski župan, ki je mesto dvignil iz potresnih razvalin, našo belo Ljubljano, slovensko metropolo pretvoriti v moderno mesto. Seve, hvaležno delo je pridigovati, da se je toliko tisočakov vrglo v vodovod, električno razsvetljavo, mestni dom itd., mej tem ko bi bilo mnogo bolj pametno, ta zavrženi denar nesti v katoliški dom ter ga tam razdeliti med delavce žuljavih in nežuljavih rok. Oj vi farizeji, to bi bil hrup v vaših listih in po vaših shodih, ako naj bi Ljubljana ostala tisto nazadnjaško in zastarelo mesto, kakor je bila pred potresom! Kdo bi bil kriv temu? Zopet ljubljanski župan in z njim narodni občinski zastop. Vi popolnoma kopirate politiko dunajskih kršćanskih socialcev, ki so s svojim kričanjem in vpitjem za trenutek res dosegli nekaj uspehov za se. Pa pogledajte jih dandanes — menetekel...!

Oddaljili smo se nekoliko od početne smeri tega spisa. Saj bi lahko navedli še sto in sto vzgledov za pogubno politiko kranjskih klerikalcev. Vedno isti klic do obmejnih Slovencev: ecce narodna stranka in njeni grehi! Vedno iste izmišljene fraze To dolgočasi. Če molčimo, si bodo klerikalci res še domišljali: consentire videtur. Konečno nas klerikalni apel tudi žali. Taki kalini, katerimi nas oni smatrajo, vender še nismo! Preverjeni smo skoro do cela, da članki, kateri so v slovenske klerikalne liste poslani baje s Štajerskega, in kateri so dali pravzaprav povod temu dopisu, niso poslani iz naše pokrajine, ampak so skovani v dotičnih uredništvih.

In kaj naj porečemo v nepričakovnem slučaju, da bi bili zadevni članki v resnici spisani na Štajerskem?! Mi ne poznamo tukaj človeka, ki bi bil zmožen lotiti se pogubonosnega dela ter protežirati bodisi katerokoli prepirajočih se slovenskih strank v kvar splošno slovenski politiki, katere načela veljajo in morajo veljati v obmejnih Slovenceh. Tak človek bi s svojim početim namenom hotel zanesti prepir v nas ter razdejati naše vrste. Dovršil bi izdajalsko delo! Molčali smo dolgo misleč, da se bo vendar spametoval dotični dopisun, ali pa da bodo vsaj uredništva toliko previdna, da ne bodo vsprejemala njegovih dopisov. Ker pa to skrivno rovanje le ne preneha, primorani smo bili spregovoriti odkrito besedo. Upajmo, da se ne bo nadaljevalo blazno početje klerikalnih listov. V tem slučaju naj bo dopis te vrste zadnji. Ako pa se bo nadaljevalo izzivanje, ako skrivni rovarji hočejo prepri po vsaki ceni, potem kilčemo pred vsem: krinko doli, da verno s kom imamo opraviti!

V Ljubljani, 17. junija.

O načrtih vlade.

„Linzer Volksblatt“ poroča: Gotovo je, da se skliče državni zbor za drugo polovico septembra. Vlada se bo pripravila na to na dva načina. Stopiti bo morala vsekakor pred desnico, da se sporazume z njo radi naknadnega potrjenja nagodbenega kompromisa. Prav mogoče pa je, da se približa na kakršenkoli način tudi nemškimi opozicionalnim strankam, da se pogodi z njimi glede stvarnega odobravanja nagodbenih predlog in glede obstrukcije, ki naj se ustavi. Ali bo imelo to novo približanje kaj več vspeha, ni gotovo. — Eksekutivni odbor desnice se snide baje še bodoče teden.

Wolfenci o Jugoslovanih.

„Grazer Tagblatt“ piše: V brzojavnem delu našega lista se poroča, da vlada v vrstah jugoslovanskih poslancev zopet enkrat nezadovoljnost. Jugoslovanski klub hoče — tako zatrjujejo nekateri njegovi člani — iti pri začetku bodočega državnoborskega zasedanja v opozicijo in glasovati z Wolfom proti tej vladi. Nam ni treba, da bi se bavili s takimi „grožnjami“ resno. Namen je očividni. Naši Jugoslovani mislijo, da že predolgo niso dobili nobene napitnine ter delajo radi tega nemir. Nekaj jim to že donese. Vsa stvar nas spominja plakata Kathreinove sladne kave: „Mamica, še meni!“ — To mnenje o Jugoslovanih navajamo v dokaz, da nas vsled lastne popustljivosti in prevelike požrtvovalnosti ne smatra opozicija nič več resnimi. In res je zadnji čas, da nastopimo drugo pot, tudi napram Thunovi vladi, ako treba.

Boj na srbskoturški meji.

Potuha, katero dajejo evropske vele-vlasti Turčiji, rodi vsak dan lepše sadove. Te dni so vdrlí Albanci v družbi z 2000 možmi turške armade v Srbijo, hoteč ropati in moriti. Srbi pa so jih dobro sprejeli. Boj je divjal skoraj ves dan. Turki so blokirali tri vasi, končno so prišli kmetom na pomoč srbski vojaki, ki so pogнали roparske Turke nazaj preko meje. Baje so bili pri tem Turki in Albanci tako tepeni, da so izgubili 40 mrtvih in ranjencev. Ta boj dokazuje znova, da so Turki nesramni in predrzni nad vse, ter da ne poznajo nobene meje svoje silovitosti. Turki v Evropi delajo neprestano zgago in sitnosti; zato je neumljivo omahovanje evropskih velevlasti napram tej, vsaki kulturi in vsakemu redu se ustavljajoči državi.

Pogajanj Armencev.

O najnovejših dogodkih v vilajetu Bitlis poročajo armenski viri: V Mušu nastavljeni turški orožniški oddelek je šel nedavno v spremstvu več sto mož kurdiške hamidie-kavalarije iz Sassuna v armenski kraj Čeronk, kamor je pribežal baje armenski vodja brigantov Serop. Armenska oblastva so izjavila kurdiškim četam, da Seropa ni v kraju, toda tega kurdi niso vrjeli ter so začeli nadlegovati in preganjati prebivalce Čeronka. Temu so se ustavila armenska oblastva z orožjem, nastal je boj, v katerem je padlo na obeh straneh nekaj mrtvih in ranjenih. S tem pa se je raznel fanatizem mohamedanskih in kurdiških vojakov tako, da so naskočili narod, ga večinoma pomorili ter zažgali kraj. Živino, okoli 1000 volov in ovac, pa so gnali s seboj. Samo majhen del prebivalcev se je rešil v gore. Potem so šli turški orožniki in kurdiški vojaki v armenski samostan St. Aghperiga, ga porušili, oropali samostan in cerkev, ubili superiorja ter dva druga duhovnika. Potem so zažgali še petorico armenskih vasi, katerih prebivalci so večidel zbežali v hribe. Vsled takih dogodkov se je polastila Armencev velika razburjenost. Doslej so storili vse, da dokažejo, da so miren in delaven narod, toda Turki in Kurdi jih venderle moré in preganjajo. Patrijarh Ormanian je poslal novo prošnjo porti, a Armenci niso dobili še nobenega odgovora.

40. ministrstvo francoske republike.

Danes se menda osnuje Poincaréjevo ministrstvo, ki bo 40. francoske republike. Da je število tako veliko, je umevno, kajti le troje kabinetov — ministrstvo Thiersa, Ferryja in Mélina — je živelo dalje kakor dve leti. Vsi drugi so umrli navadno že po par mesecih. Dupuyev ministro je živelo 8 mesecev. Poincaré je bil l. 1893. in 1895. naučni minister. Novo ministrstvo

Dalje v prilogi.

bo vsekakor reviziji prijazno, sicer mora pasti v kratkem. Razni državniki in bivši ministri pa z vso silo spletkarijo proti zahtevi radikalcev in socialistov, da bodi novo ministrstvo sestavljeno iz samih radikalcev in socialistov. Kdo je zmagal, pokaže današnji dan.

Dopisi.

Iz Šmartna pod Šmarno goro, 15. junija. Dne 11. t. m. vršil se je tukaj shod volilcev, na katerem je g. državni in deželni poslanec Povše pojasnjeval stvari, katere so že davno znane.

Bolj zanimiv kakor ta, bil je govor duševnega revčeka, kateri sicer hoče o narodno gospodarskih stvareh govoriti, katere so mu pa kot neizkušenemu mladeniču še prave „španske vasi“. Žvekljal je o „liberalizmu“ in o „svobodi“, po znanih receptih borniranega naraščaja dušnih pastirjev, kateri pa še danes niso zmogni, spoznati razloček med liberalizmom in svobodo, ter med nazadnjaštvom in temo.

Mi se sploh čudimo, da zamore poslanec gosp. Povše posoditi svoje ime in svojo osebo za „stafažo“ ljudem, katerim za nič drugega ne gre, kakor naše ljudstvo še v večjo gmotno in duševno sužnost poriniti.

Govor omenjenega mladeniča izključuje vsako resno kritiko. Ta politični otročaj delal je s tem le agitacijo za klerikalno stranko pri prihodnjih volitvah tukajšnjega občinskega odbora. Dasi je nasvetoval povzdigniti obrt v tukajšnji občini in priporočal izdelovanje kravjih zvoncev, kateri bi bili na marsikaterem vratu na mestu, vsaj za prvi poskus in za reklamo, ni prejel zato druge hvale kot posmeh.

Dalje je ta učeni „agronom“ nasvetoval našim gospodarjem intenzivno pridelovanje zelja. — Že to zadostuje, da lahko vsakdo spozna, da se ta možicelj nikdar ne vspne na stopinjo profesorja narodne ekonomije.

Vsemu temu se je zbrano občinstvo smejala. Najbolj so se smejala nekoliko oddaljena rudečelična dekleta, katere je „govornik“ vabil naj stopijo bližje k njemu, ker njegova pluća ne dopuščajo glasno govoriti! Govoril je tudi o Vašem listu, in o liberalizmu, trdeč, da samo te dva faktorja spravljata vero v nevarnost. Mejklici: „Ni res! Mengeš! Črni vrh! Leskovec! Kopanj!“ — Na te klice pa ni bilo odgovora.

Rečena oseba, kateri se zdaj posmehujejo tri milje naokoli, je svoj znanstveni govor o narodnem gospodarstvu „garnirala“ s hujskanjem na „Slovenski Narod“, na banko „Slavijo“, na župana Hribarja, na dr. Tavčarja in naposled še na dr. Vošnjaka itd. Nasvetoval je končno ne s sveto, ampak pohabljenostjo navdušenostjo možem, ženam in dekletom, da naj pri prihodnji volitvi občinskega odbora volijo le take moze, kateri stoje na katoliški podlagi.

Na to stopila je na govorniški oder nam dosedaj neznana oseba g. Mojškerca. Predstavil se ni, vemo pa danes prav dobro, da je pristaš one famozne krščansko-socialne stranke, katero je svoj čas v težkih urah porodil sovražnik vsega slovanstva, dr. Lueger. Vemo pa tudi iz njegovega govora, da spada med prve korifeje znanosti, in da dene vse dosedanje zgodovinarje v koš. Njegovi trditvi, da je rimsko cesarstvo razpalo šele pred 300 leti, so se še pastirji smejala.

Kakor prejšnjega možiceljna, tako je tudi tega zgodovinarja govor, če se sme tako imenovati, bil tako globoko pod najnižjim nivô-om navadnih plev, da sta le drug drugemu v tem čast delala. Zavračati izrečenih bedastoč pa ni bilo mogoče, kajti ta shod bil je res „unicum“ med vsemi, kar smo jih kdaj doživeli. Nihče nas ni pozval, nihče vprašal pred sklepom, če želi kdo besede ali pojasnila. Nasprotno. Vstal je navzoči župnik po govoru krščanskega socialista ter z običajnimi frazami shod zaključil. Menda je slutil, da bi britke in trpke besede letale vpričo njegovih farnih ovčic na njega v marsičem.

Priporočamo našim volilcem, naj bodo iz te ali iz one vasi, da naj se ne dajo vjeti takim velikanom, kakor sta Lampe in Mojškerca, ampak naj se zavedno držé onih mož, o katerih imajo dovolj dokazov, da je njih delovanje posvečeno pošteni stvari, in da skrbje za vse jednako. Volilci naj se krepko ustavijo sleparstvu in prepovedanemu poželjenju mesa takih, ki so že pri

vstopu v življenje temu se odpovedali, in bi morali biti pravi vzgled k rščanske čistosti in morale.

Gospod Povše omenil je tudi v svojem govoru zavarovanje za starost. Pri tem pa vpletel četrto božjo zapoved. Boljše bi bil storil, in veliko bolj na mestu bi bilo pri tej priliki, če bi bil govoril o deveti, že Izraelcem dani, pa še dandanes mnogo prezirani zapovedi božji!

Liberalni volilci.

Iz Idrije 15. junija. Odgovarjati pa znajo ti naši klerikalci, da je kar veselje. Par vrstic o volilnih imenikih, o nedokončanih občinskih računih, pa je vse, kar pišemo, ovrženo. Pričakovali smo, da nam dokažejo, da ni res, da so hodile v farovž ponoči dekleta, mislili smo, da bode klown dokazal, da ni res, da se svoje kuharice boji, iskali smo zaman dokaza, da ni res skozi okno peljal tovariša na šnops. Toda varali smo se, niti besedice ni o tem znil. Pa skoraj gotovo si misli, saj pride v tork škofo v Idrijo, jaz mu bodem že povedal, kako hudobni ljudje so ti naši liberalci. On bode vse vrjel in potem pa gorje vam, pregrešne, brezverne duše. In stvar je v redu. Kaj ne, gospod klown, to se vam nič kaj ne dopade, da se osmelimo pisati, kaj se po farovžih godi? Pa le počakajte malo, imamo še več historic iz farovškega življenja, pravijo, da v sedmih letih pride vse prav. Mi smo vas pustili v miru, ker se nam ne zdi vredno pričakati se z vami. Ker ste nas pa začeli napadati in hočete imeti odgovor, vam povemo, da jih dobite lahko toliko, da vam bodo še presedali; vrnil vam bomo vse do pičice. Nekaj vspehov bomo s svojim dopisovanjem vendarle dosegli. Če tudi ne vse naenkrat, vsaj po malem. Tako na primer se sedaj že pozna, da na naši pošti hitreje delajo, ker so nekateri gospodje, ki so imeli svoje klubove prostore v uradnih prostorih na pošti, že izostali. Pa le nekateri pravim, kajti eni so še tako korajžni, da se nas nič ne boje. Pošta je naša, pravijo, najprej moramo mi časnike brati, če jih tudi ne plačujemo, saj mi moramo presoditi, ali jih smemo pustiti med svet ali ne. Če boste pa nam ugovarjali, potem pa le glejte, vi županček mali, v petih dneh ste ob sabljo. Res malo hudo jih je zadel zadnji dopis; ravno ko so na pošti imeli klubovo sejo, je moral ta preklicani liberalni „Narod“ o njih pisati. Sladkemu rusobradcu, ki je menda klubov lektor, je kar sape zmanjkalo, obledelo mu je mlado lice in „Narod“ mu je padel iz rok. Našemu Nimrodu so se pa od svete jeze lasje tako ježili, da mu je bila vsa častitljiva plešica pokrita. Le potolažite se, gospodje, saj bode kmalo boljše. Mi ne odnehamo, če ne bode na pošti kmalo pojenjalo tako počenjanje, obrnili se bomo kmalo drugam, morebiti bode poštna direkcija znala pomagati.

Za danes naj zadostuje to, sedaj nimam več časa pisati; se moram pripraviti za škofov sprejem. V četrtek imamo namreč tukaj birmo, in naši klerikalci so v velikem strahu, če ne bode za sprejem dovolj denarja potrošenega. Hitro odborovo sejo skupaj, župan mora takoj napraviti velikanske priprave, da ne bode morebiti kdo mislil, da Idrija ni več klerikalna. Saj to bomo sicer pri prihodnjih volitvah pokazali, pa vendar škofa bi srce bolelo, ko bi se prepričal, da ga Idrijčanje ne ljubijo tako vroče, kakor znane device našega klowna!

Iz Dolenje Trebuše, 15. junija (Kulturna slička z Goriškega). Sila kola lomi. Nikdo mi ne bode oporekal, da velja ta pregovor nam, ki smo se odločili za ta dopis, in ki smo bili do zdaj zelo vneti za duhovnike. Hočem vam, g. urednik, namreč povedati nekaj o našem župniku, koji nas je spravil malo da ne ob vso vero. Da bi se istega iznebili, pošiljamo že več let za poredoma, in sicer vsako leto po eno pritožbo škofijskemu ordinarijatu, a vse zaman. Umeje se, da obsega vsaka pritožba kaj novega; župnik nam zagode vsako leto kako novo. Istotako smo poslali pritožbo tud letos; a eminencija kardinal-knezonadškof nam ni niti odgovoril, še manj pa ukrenil kaj drugega. Zatorej smo prisiljeni s to zadevo stopiti v javnost.

Dovolite, g. urednik, naj vam povem vsaj najimenitnejše iz letošnje, 2. poli obsegajoče pritožbe. Župnik je obdolžil tri poštene župljane pri njem izvršene tatvine in jih spravil v preiskovalni zapor. Po

sedmih tednih so jih izpustili iz zapore in zdaj so jih oprostiti tudi suma izvršitve te tatvine. Mislim, da ne bo dobro zdaj za župnika in za njegove priče! — Zanimarja tudi opravila svoje službe; v to ga silijo njegove koze in goveda, koje pase sam. Smešno ga je gledati, kadar nese koš stelje ali tovor sena! Kako mu odletava frak, kadar vodi kravo k studencu! Že več let nimamo ob nedeljah in praznikih popoldanske božje službe.

(Tu smo izpustili nekaj vrstic, ker nečemo, da bi se dajalo javno pohujšanje.) S sv. popotnico v roki, na poti k bolniku se je pogajal z nekim kupcem za teleta. Mnogo družega je še povedano v tej pritožbi, a naj zadostuje to, saj vem, da vam bode še to preveč. Ako bi pa bili radovedni zvedeti še kaj več, prosim naznanite mi, rad vam razložim vse natanko. Prevzornega kardinala pa prosimo nujne pomoči, ker bo sicer prekasno! Prosimo ga tudi odpuščenja, da smo spravili to vmazano perilo v javnost. Ali drugače si res nismo vedeli pomagati!

Iz Velenja, dne 15. junija. „Na tleh leže slovenstva stebri stari...“ In zdaj si se tudi ti, dragi moj France, k njim vlegel! Uboga razkosana Slovenija! — Te besede naj bodo le za zdaj tebi v spomin. Če hoče Bog, te drugod opišem za spodbudni vzgled.

France Skubic se je naselil za zdravnika l. 1859. v lepi saleški dolini, v tem kraju Slovenskem. Tako krasen je ta košček naše zlate zemlje, da sem večkrat mislil, da je bil tu eden raj Adama in Eve... Moža so vsprejeli dobri naši ljudje z odprtimi rokami, zaprli so ga v svoja srca. In zakaj ne? Bil je njihove krvi. Njegovo srce je čutilo in bilo zanje, za njihovo dobro in zlo. Štirideset let je delal za narod v saleški dolini; dolga, dolga doba! Moderni „cof“, pardon, birokratizem nekje tega ni štel za cesarjevo petdesetletnico. Vsak čas dobil si pri Skubicu pomoči za zdravlje. „Boš že plačal, če boš kaj imel, je dejal večkrat svojim bolnikom. Po cestah, na mosteh, v šoli, naših uradih, povsod je vel napredni in domoljubni vpliv našega rajnika. Nadejam se, da ne zaman! V dno duše me je veselilo, da je raz vsako hišo ob smrti plapolala žala, črna zastava in to v Velenju, kjer so narodne strasti jako razburkane. To je čast za vas! Vseh srce vam veleval, kaj je pokojnik storil in kaj smo izgubili! Sam ne vem kdaj in kako sem prišel po tej trnjevi poti za krsto na grobišče. Nebo se je prepreglo s črnimi oblaki. Le enkrat se in to tačas, ko so spustili krsto v grob, posinilo je za kratko solnce skozi oblake, češ, upajte, upajte i vi bedni Slovenci... In potem je nebo zarosilo in ž njim naše solze prave solze! Dragotin Celjan je govoril lepo, lepo zadnjo slovo. Razumeti nismo mogli dosti, ker so zvonili z vso silo v zvoniku. In vendar so vedeli za ta govor njegov. Nasvidenje, prijatelj zlati!

Dorán.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. junija.

— **Osebnosti.** Danes ob 5. uri popoldne pride v Ljubljano nadvojvoda Leopold Salvator. — Novo sistemizovano mesto dvornega svetnika v Ljubljani je cesar podelil dosedanjemu titularnemu dvornemu svetniku g. Aleksandru Schemerlu.

— **Vse za stranko.** O tem menda nihče več ne dvomi, da je Njega milost ljubljanski knezoškof vnet strankar in da stoji z dušo in s telesom v tistem taboru, kjer nosijo zvonce šušteršiči in Kreki, Vencaji in Kalani ter uganjajo pustolovske svoje politične burke. Prevzvišeni gospod knezoškof se je te družbe oklenil s takim navdušenjem, s takim fanatizmom, da je gluh za vse ugovore razuma in srca, gluh za svarila tako najvnetejših katoličanov, kakor za proteste političnih nasprotnikov. Škofov blagoslov počiva na tej družbi pri vsem njenem pogubonosnem delovanju in nehanju, škofov blagoslov spremlja posvečene in neposvečene klerikalne agitatorje pri njih hujskanju in ščuvanju in mehko počivajo na njegovem srcu tisti duhovniki, kateri zastrupljajo vse naše javno življenje ter v našem slovenskem domu igrajo vlogo nečedne gomazni. „Vse za stranko“ — pa naj vsled tega tudi svet propade, to je knezoškofovo geslo in dejanja pričajo, da je res tako. Živa priča je trnovski kapelan Rudolf. Odlični pristaš katoliške stranke,

resnično pobožen mož, ki je svoje mišljenje dokazal s tem, da je za neki katoliški zavod daroval lepe tisočake, je nedavno tega prevzvišenega gospoda knezoškofa opozoril na silno pohujšanje, na veliko materialno in še večjo moralno škodo, katero je Rudolfovo postopanje povzročilo v trnovski fari ter izrekel preponižno prošnjo, naj škof premesti Rudolfa kam drugam. Knezoškof je pač priznal opravičenost te zahteve, priznal je opravičenost in utemeljenost pritožb, a v zvezi temu, da sam uvideva, koliko škoduje Rudolf ljudem in cerkvi, da je Rudolf vzrok vseh bojev in vsega pohujšanja, je knezoškof vendar odgovoril, da Rudolfa ne prestavi, „ker sicer propade klerikalna stranka v Trnovem!“ Nimamo vzroka dvomiti o resničnosti te dogodbice in tudi dostavljati jej nimamo nič posebnega, saj govori sama zase dovolj glasno. Ta dogodba nam dovolj jasno kaže, da ima gospod knezoškof vedno in povsod v prvi vrsti pred očmi posvetne koristi klerikalne stranke, da tem koristim vse žrtvuje in vse podreja. In to gotovo zasluži, da se pribije v trajen spomin.

— **Klerikalni umazanci.** Pod tem glavjem piše nam prijatelj našega lista z Gorenjskega: Potujoč pet tednov po Koroškem in Zgornjem Štajerskem vrnil sem se sinoči zopet na Kranjsko. Prijatelj hranil mi je okoli 40 zadnjih števil vašega cenjenega lista. Z velikim zanimanjem prelistoval sem domačo politiko, in našel med drugim tudi notico o „Mici Kovačevi“. Pri tem spomnil sem se slične dogodbice, katere slučajna priča sem bil pred svojim odhodom med Nemce, in katera utegne vaše čitatelje zanimati. Evo vam! Nekaj dni po ljubljanskih občinskih volitvah prišel sem po opravih iz onega kraja, kjer je teden prej neki klerikalni kandidat na begu pred nasprotniki obvisel na vrtnem plotu, in se v tej nezavedljivi legi z raznimi tujimi podplati in palicami seznanil, v ono idilično dolino, na katere ledini je pred leti kravar Peričnik mnogo posla imel. Utrujen in žejen gledal sem kje „Bog roko vun moli“. Kmalu nahajal sem se v nizke hišice prijazni sobi. V veži srečal sem zastavnega očka krčmarja, ki je bil videti zelo razburjen. Gosta bila sva le dva. V kotu sedel je za mizo liki židu srednjovelik mož z razmršenimi lasmi in dolgo brado, zavil v malone do tal segajoč kaftan. Vedel se je kaj čudno. Čimbolj je krčmar v veži rohnel in svoji nevolji duška dajal, tembolj vil se je in škodoželjno smejal v kotu sedeč gost. Iz veže donele so nama rjoveče krčmarjeve besede na ušesa: „Saj se Vam nisem silil, Vi ste me hodili prosit, celih štirinajst dni bil sem Vam za pojaca, in sedaj mi pa še cehe nočete plačati. Jaz Vam bom že uro navil“ i. t. d. Ker je razljučen krčmar sem tertja pri odprtih vratih jezno v sobo pogledoval, plačal sem in odšel, meneč, da bi sicer moral še kot priča sitna pot imeti. Zanimal sem se pa vendarle za gosta, „pojaca“ in „ceho“ in zvedel, da je bil židu podobni gost klerikalni kolovodja, „pojaca“ „prisiljeni“ kolega na plotu „potemplanega“ klerikalca, in da so „ajmohtarji“ „pri pojacu“ precej „cehe“ napravili, katero do takrat nihče plačati ni hotel. Kakor se vidi, je tudi v tem slučaju igrala nepoboljšljiva Mica Kovačeva svojo ulogo. — Ti Vaši ljubljanski klerikalci so pa zares čudaki. Vedno imajo ljubezen do obrtnikov na jeziku. Kadar bi pa imeli to ljubezen v podobni cvenka dokazati, potuhnejo se in nočejo o naročenih „ajmohtih“ in pijači nič vedeti. Obrtniki, zapomnite si to! Čez devet let pride vse prav.

— **Prvi popoldanski izlet „Sokola“** bode v nedeljo, dne 25. t. m., in sicer čez Vič-Glince, kjer se pridruži „Sokolu“ bratsko društvo tamošnje čitalnice, potem preko Švice na Dobrovo, kjer bode v prijazni gostilni g. Suhadolca pod cerkvijo, po domače „pri Mežnarju“, prosta zabava z raznimi ljudskimi igrami, petjem, tamburanjem itd. Ker se pridruži „Sokolu“ poleg viško-glinške čitalnice tudi oddelek pevcev bratskega društva „Slavec“, je torej za vsestransko zabavo najbolje skrbjeno.

— **Dirkališče in l. dirka.** Zagrebški strokovnjak J. Sagoda je dovršil danes pravo in uredbo ljubljanskega dirkališča, in sicer tako mojstrsko, da vzbuja občo

pozornost v kolešarskih krogih. Training prične se prihodnji teden, prva dirka pa se bo vršila zaradi veselja drugih narodnih društev šele 9. julija t. l. Na ta dan namerava pač tudi napraviti pevsko društvo „Ljubljana“ vrtno veselico, a odbora se najbrže pogodita, da si ne bodo delala konkurence.

— „Slavec“ zbira se jutri za izlet v Kamnik tako-le: Nekolesarji ob 2. uri popoldne na državnem kolodvoru v Šiški; kolesarji pa ob polu 2. uri popoldne v „Narodni kavarni“. V slučajni neugodnega vremena se izlet preloži, in se dan članom pravočasno naznani.

— Razdelitev kastavske občine, katero je sklenil istrski deželni odbor, ima namen, podreti to trdnjavo hrvatske misli in pripomoči zopet laški klici do nadvlade v tej pokrajini. Kakor je razvideti iz primorskega časopisja, hočejo istrski poslanci zastaviti vse svoje sile, da preprečijo ta naklep, in upati je, da jih bodo pri tem podpirali vsi hrvatski in slovenski poslanci.

— Umrl je v noči 15. t. m. knjigovodja posojilnice v Ptuj, g. Iv. Sedlaček. Naj v miru počiva!

— Volitve v okrajni zastop brežiški se bodo vršile 26., 27. in 28. t. m. Slovenska stranka se zanje krepko pripravlja in upa, da iztrga tudi ta zastop iz nemških rok.

— Südmarka v Trziču. Poroča se nam, da namerava „Südmark“ ustanoviti v Trziču poseben urad, kateri naj pospešuje germanizovanje tega trga posebno z naseljevanjem Nemcev. O tej stvari bomo še govorili.

— Meščansko vojašnico kupil je danes na dražbi g. Oroslov Dolenec za 21.005 gld.

— Akad. tehn. društvo „Triglav“ priredi svoje III. redno občno zborovanje v letnem tečaju 1899., v sredo, 21. t. m. s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“. 3. Poročilo odbora. 4. Volitev častnega sode. 5. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: Društvena čitalnica.

— Samomori. V Mariboru se je zastrupila mlada deklica Karolina Štrukelj, v Ptuj pa je skočil v Dravo in v njej utonil trgovski pomočnik Lagerholz.

— Roparski umor. V Celovcu so našli šiviljo Marijo Stojser na neki njivi poleg bolnice zadavljeno z njenim predpasnikom. Pogrešali so jo že več dni. Vse kaže, da se je zgodilo najprej posilstvo, potem pa roparski umor.

— Odtrgane kljuge. V zadnjem času so skoraj po vseh ulicah zlikovci odtrgali pri vežnih vratih kljuge in medene naprave pri ključkah. Policija jim dolgo ni mogla priti na sled. Sedaj pa je zasačila štiri fantaline, ki so napravljali to škodo hišnim gošpodarjem. Fantalini so vsi izpod 14 let. Odtrgane kljuge so prodajali nekemu trgovcu na sv. Petra cesti, nekaj pa so jih pometali v Ljubljano. Danes je eden izmed teh fantalinov moral v družbi policaja nositi kljuge hišnim posestnikom nazaj. Nekaj kosov pa ni mogel fant oddati, ker je bil že pozabil, kje jih je vzel. Nasproti tem zlikovcem in mladim nepoštenjakom naj bi se prav strogo postopalo.

— Pazite na otroke. Včeraj je neki voznik v Konjušnih ulicah povozil dve leti starega otroka, katerega so stariši pustili brez nadzorstva. Otrok je šel na cesto in se je tam na sredi ceste igral. Voznik, ki je po cesti pripeljal, ga je šele opazil, ko je bil že pod vozom. K sreči ni bil otrok nevarno poškodovan.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 4. do 10. junija kaže, da je bilo novorojencev 18 (= 26,73 ‰), mrtvorojencev 2, umrlih 19 (= 28,21 ‰), mej njimi so umrli: za ošpicami 3, za vratico 1, za jetiko 4, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi so bili tuji 4 (= 21 ‰), iz zavodov 8 (= 42,1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 96, za vratico 1, za ušenom 1 oseba.

* Visoka tolažilnica. Nedavno se je vozil preko Amstettenu 10leten deček iz št. Pavla domov k očetovemu pogrebu. V Amstettenu je dečka prevladovala bolest in začel je plakati. V kupeju I. razreda je sedela dama, katera je dečka poklicala k

sebi ter ga tolažila, da se je končno res pomiril. Pripovedovala mu je, da je tudi že sama mnogo prestala; pred nekaj meseci da je izgubila v Švici na grozen način svojo mater. Koncem svojega potovanja je deček izvedel, da je njegova sopotnica nadvojvodinja Marija Valerija, ki mu je pripovedovala o smrti — cesarice Elizabete.

* Goethejev spomenik. V Lipsiji kanijo postaviti Goetheju dijaku spomenik, katerega je že lipsijski kipar Karol Seffner modeliral. Spomenik predstavlja Goetheja v mladeniški dobi, opravljenega v rokokobleko in s knjigo v roki. Kip bo del od belega mramorja, podnožje pa od rudečega sijenita. Veljal bo ta spomenik 30.000 mark; sedaj je pa nabranih šele 10.000 mark.

* Moderne Muze. V mnogih francoskih krajih imajo navado, da venčajo ali najlepše ali najpoštenje dekle za „kraljico rož“ ali za „kraljico čednosti“. Sedaj pa so se teh „kraljic“ naveličali ter so uvedli venčanje „Muz“. V Parizu je bila izvoljena pikantnolepa grizeta (šivilja). Te dni so si izvolili Muza tudi v Lillu, 14. julija jo izvolijo v Rouenu, 30. julija pa v Monsu. Muza ima — plačo ter jo razni pesniki brezplačno opevajo. Navadno se vsaka omoži, in to je glavno.

* Razstava pismenskih znamk. Francoska poštna uprava hoče leta 1900. na svetovni razstavi v Parizu izložiti nove francoske pismenske znamke. Dosedanje znamke so brezukusne.

* Morilica Kosta zaprli. Mizarja Kosta z Dunaja, ki je na sumu, da je pomoril dve ali celo tri svoje žene ali zaročenke, so v Chicagu zaprli. Svojo nevesto Vodičko je zvalil z Dunaja do Bremena, tam jo je oropal ter jo sunil v neki tolmun, kjer je utonila. Sam pa se je odpeljal v Ameriko. Potem se je zopet vrnil ter se znova oženil. Kaj se je zgodilo s to ženo, ki je dospela v Chicagu, ni znano. Kosta pripeljejo na Dunaj.

* Ceno potovanja. Francoski dijaki so stavili, da pridejo peš in brez denarja skozi vso Evropo. In res so sedaj že v Solnogradu. Kar potrebujejo sproti denarja, si ga prislужijo z momentnim fotografovanjem. V oktobru morajo biti zopet doma.

* Petošolska ljubezen. Umril se je Edvard Kučerka, dijak v petem razredu gimnazije v Kapošvaru. Nesrečnež se je zaljubil v tamošnjo krasotico, katera pa mu je ljubezen odrekla. To je mladeniča tako bolelo, da je segel po samokresu. V listu, katerega so našli pri njem, je pisal, da „višje“ ceni smrt, kot da bi nadalje živel neljubljen od svoje Marije!

— Samomor trgovca. Imovit trgovec Ernest Giergel v Budimpešti se je vrغل iz četrtega nadstropja na ulico, kjer je hudo razmesarjen mrtev obležal. Pravijo, da je bil že dlje časa bolan na živcih in tudi nenormalen.

* Čebela usmrtila človeka. Iz Bolcana poročajo, da je 48letni samec Ivan Oelgartner, znan čebelar, okopal roj čebel. Pri tem ga je pičila čebela pod oko, in mož je bil tekotom pol ure mrtev.

* Bolnik umoril zdravnika. V Rimu je bil te dni umorjen primarij bolnice sv. Duha, dr. Bondi. Na sredi ulice ga je zabodel delavec Cajoni, katerega je Bondi zdravil in ozdravil.

* Živega pokopali. Znano je, da Američani nadkrikujejo vse ostale narode na svetu s svojimi ekstravagancami in da so veliki omahljivci. Naslednji dogodek pa presega vse meje američanske ekscentričnosti. Nedavno tega se je dal v Chicagu živ pokopati znani Harry Beno v škotskem parku za stavo, da preživi osem dni v grobu; po tem roku naj ga odkopljejo; zbuditi se hoče živ in zdrav iz hipnotičnega spanja. Zdaj pa naj še kdo reče, da to ni američansko — non plus ultra! (Ali je ostal Beno po preteku 8 dni živ, še ni znano.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 17. junija. Ministrski predsednik grof Thun je zopet odpotoval v Kvašič na Moravskem k svojemu bratu.

Dunaj 17. junija. „Neues Wiener Tagblatt“ in „Ostdeutsche Rundschau“ javljata, da so nekateri slovenski po-

slanci se izrekli za izstop iz desnice, in da bodo v prihodnje glasovali z Wolfom. Kateri poslanci da so se tako izjavili, ne pove nobeden rečenih listov. V tukajšnjih političnih krogih se smatra to poročilo kot popolnoma izmišljeno.

Praga 17. junija. Poslanec dr. Pacak je obelodanil razpravo o političnih dogodbah v zadnjem času. V tej razpravi se izreka za to, da naj se jezikovno vprašanje reši s tem, da se v celi državi zagotovi ravnopravnost vsem narodnim manjšinam.

Budimpešta 17. junija. Nagodbeni odsek državnega zbora razpravljal je včeraj in danes o carinski in trgovinski pogodbi s Cislitvansko. Opozicija je odklanja, a samo formalno. Ministrski predsednik Széll je odpotoval na svoje posestvo.

Belgrad 17. junija. Po celi Srbiji se razširja brošura, s katero se srbska mladina hujska na revolucijo in se jej zagotavlja podpora Rusije in Črne gore. Brez dvoma je to brošura izdala vlada sama, ker išče povsod konfliktov, da se vzdrži na krmilu, zlasti pa konfliktov s Črno goro.

Belgrad 17. junija. Albanci so zapustili srbsko ozemlje.

Pariz 17. junija. Ker se Poincaré s socialisti in z radikali ni mogel zjediniti glede sestave novega ministrstva, je že včeraj naznanil prezidentu Loubetu, da poverjene mu misije ne more izvršiti. Loubet se je posvetoval s predsednikom senata in biserne zbornice in je danes naročil bivšemu ministru zunanjih del Delcassé-ju, naj sestavi novo vlado. Če bi tudi Delcassé ne imel uspeha, utegne priti Waldeck-Rousseau na krmilo.

Pariz 17. junija. Dreyfus pride dne 17. julija pred vojno sodišče v Rennesu.

Poziv.

Profesorja Levca „Slovenski pravopis je v obče srečno fiksiral doslej toli različno slovensko pravopisje.

Kdor bi se s katerega koli stališča zaganjal zoper posamezne podrobnosti, zoper pisavo te ali one besede, ta bi si iznova nakopal stari naš greh, da moti brez potrebe ljubi mir knjižnega jezika.

A še večji greh si nakopljemo vai učitelji, če se damo zapeljati paragrafu 410. — „bravec“ nam „bralec“, — ki ga je že temeljito ovrgel prof. Perušek, ter v nasprotju z vsemi knjigami srednjih šol begamo učence z novim besedotvornim principom in pred učenci drugih narodnosti jemljemo svojemu jeziku ugled utrjene stalnosti; grešimo z istega vzroka, če se poprimemo rovtarskega nauka o izgovoru trdega l (§ 11), ki je dozdej že skoro po vseh izvenkranjskih in tudi kranjskih srednjih šolah zvenel učiteljem in učencem kot l.

Da Levčev „Pravopis“ ne naredi brez potrebe novih zmešnjav, ampak da se ustanovi stara pisava in jedino vsem Slovincem skupni izgovor, pozivljem slavne učiteljske zbornice vseh srednjih šol in učiteljski po Slovenskem, da se — po zgledu novomeške gimnazije — izrečejo zoper pisavo „bravec“ in izgovor „dozn“; oziroma blagovolijo svoje mnenje sporočiti podpisane mu, predno odobri Levčev „Pravopis“ uradna kritika.

V imenu ljubljanskih učiteljskih:
Fran Ilešič
c. kr. profesor.

Bratje Sokoli!

Prvi letošnji
popoludanski izlet
bode
v nedeljo, 25. junija
čez Vič-Glince na Dobrovo.

Za društvene trobentače vrle se bodo od ponedeljka do sobote redno vsaki večer od polu 9. do polu 10. ure v telovadnici „Nar. doma“ skušnje, h katerim so povabljeni vsi starejši in mlajši bratje trobentači.

Natančnejši vsprejeto se še prijavl.

Na zdar!

Odbor.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Podružnica v Kranju 20 K, in sicer: vesela družba 12 K, Gustelnu izmaknjena 1 K, kesanje 4 K, Petrkov sin 3 K. — Po končani podoknici svojemu predsedniku g. Gutniku nabrali gg. pevci „Ljubljane“ pri Virantu 1 K 40 vin. (po g. Tostiju). — G. Davorin Lesjak, učitelj v Rušah 2 K iz nabiralnika pri g. Muleju. — Skupaj 23 K 40 vin. — Živeli darovalci!

Za Prešernov spomenik: Vesela družba v Lavici 3 K. — „Za oslovo senco se pripravljajo stranki“ 2 K. — Skupaj 5 K. — Živeli darovalci in njih posnemovalci!

Slovinci in Slovenke! Ne zabite
družbo sv. Cirila in Metoda!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni saloženik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V salogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, sasznamovan s varnostno znamko in podpisom. Direktno se ne pošilja manj kot 2 steklenici. 4 (50—8)

Kufekejeva moka za otroke. Jako važno vprašanje je za starše, ki imajo otroke, je gotovo pravo živilo otrok. Pri toliki množici izdelkov, ki se ponujajo za otroke dan na dan po časopisih, je težko izbrati. Znana brošura „Dojenček“, „Gojitev in preživljanje zdravih in bolnih otrok“, katero je spisal ugleden zdravnik, daje vsakomur, ki se za resno uspevanje svojih otrok zanima, najboljši svet. To brošuro razpošilja tvornica R. Kufekejeve moke za otroke, Dunaj VI/2. gratis in franko. Ta moka je uvedena v otroške bolnice na Avstro-Ogerskem in na Nemškem že dolgo ter dozeza vedno najboljše uspehe. Priporočajo jo prve kapacitete otroških zdravnikov. Znan otroški zdravnik pravi o tej moki, da je med vsemi mokami za otroke odločno najboljša. Ako se prideva mleku, je ta pijaca najboljše sredstvo proti veliki umrljivosti otrok ter glavna podpora zdravljenja otrok.

Zahvala.

Podpisano vodstvo izreka najtoplejšo zahvalo slavnemu načelniku kranjske hranilnice, ki je blagovolilo darovati zdato podporo za napravo vzornega šolskega čebelnjaka.

Šolske vodstvo v Lescah
dne 15. junija 1899.
Ivan Šemrl, voditelj.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:
Posestvo vlož. št. 46 in 47 kat. obč. Vrh, cenjeno 1010 gld. in 88 gld., dne 21. junija v Črnomlju.
Posestvo vlož. št. 18, 19, 194, 203, 204, kat. obč. Dol, cenjeno 1834 gld., dne 21. junija v Kočevju.
Posestvo vlož. št. 148 in 216, kat. obč. Ribnica, cenjeno 3175 gld. in 52 gld. 50 kr., dne 21. junija v Ribnici.
Zemljišče vlož. št. 206, kat. obč. Trnovo, cenjeno 2000 gld., dne 22. junija v Il. Bistrici.
Zemljišče vlož. št. 232 in 233, kat. obč. Kamnik in vl. št. 279 k. o. Prešer, cenjena 1285 gld., dne 24. junija na Vrhniki.
Posestvo vlož. št. 45, kat. obč. Harijevo, cenjeno 1700 gld., in 110 gld., dne 23. junija v Ilirski Bistrici.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Ivan Janšič, delavec, 75 let, Vodmat št. 123, arčna hiba.
Dne 15. junija: Ivan Zelesnikar, kamnosekov sin, 1½ mes., Emonska cesta št. 4, oslabljenje.
Dne 16. junija: Marija Novak, misarjeva žena, 61 let, Radeškega cesta št. 1, ostarelost.
V deželni bolnici:
Dne 13. junija: Marija Zupančič, delavka, 72 let, vsled raka. — Franc Levičnik, gostač, 75 let, ostarelost.
Dne 14. junija: Marija Rubežnik, gostilničarjeva hči, 2 in pol leta, Vnetje sapnika.

Tržne cene v Ljubljani

dne 17. junija 1899.

Pšenica	gl. hr.	Špeh povojen kgr.	gl. hr.
Rž	8	Surovo maslo	70
Jecmen	7	Jajce, jedno	34
Oves	6	Mleko, liter	7
Ajda	8	Goveje meso, kgr.	60
Proso	9	Telečje	64
Koruzna	5	Svinjako	75
Krompir	3	Koštrun	40
Leta	12	Pisanec	50
Grah	12	Golob	18
Fizol	10	Seno 100 ko.	—
Maslo kgr.	1	Slama	—
Mast	—	70 Drva, trda, m.	650
Špeh frišen	—	64 Drva, mehka m.	400

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300-5 m. Srednji uradni tlak 750-5 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padežina v 24 urah
16.	9. sveder	733.0	15.0	sl. jzhod	skoro jas.	—
17.	7. jutraj	732.0	12.4	sr. vszv.	dež	—
	2. popol.	731.0	15.0	sl. sever	oblačno	14.3 mm

Srednja včerajšnja temperatura 15.8°, normala: 17.9°.

Dalje v prilogi.

Dunajska borza

dne 16. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100		20	
Avstrijska zlata renta	119		50	
Avstrijska krona renta 4%	100		35	
Ogerska zlata renta 4%	119		35	
Ogerska krona renta 4%	96		80	
Avstro-ogerske bančne dolnice	922			
Kreditne dolnice.	357		50	
London vsta.	120		47 1/2	
Nemški dr. bankovci za 100 mark	58		92 1/2	
50 mark.	11		78	
50 frankov.	9		55	
Italijanski bankovci	44		57 1/2	
C. kr. cekini	5		67	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
najboljša namizna in okrepujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih boleznih,
želodčnem kataru ter pri kataru v sapilih.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36—4)

Pozor!

Sporočam Vam, g. F., da je ono, kar sva se zgovorila v Črnomlju pri L. zaradi Brežic sprejeto, a meni ni mogoče zdaj iti, pozneje pa prav rada. Želim, da bi se skoro zopet videla. Brzega odgovora prosim pod števil. 1003, poste restante Črnomelj. (1135)

V tovarniško službo

sprejme se takoj (1137—1)

20-30 deklet

pod ugodnimi pogoji.

Več se izve Florijanske ulice št. 37.

Mlad, inteligenčen in trezen

mož

samec, z lepo in hitro pisavo; slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu zmožen, išče v Ljubljani ali na deželi primerne službe.

Natančneje se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (1094—3)

Hiša na prodaj.

V veliki fari na slovenskem Štajerskem, kjer je petrazredna šola in zdravnik, je jednonadstropna hiša z dvema drugima poslopjema in ledenico na prodaj po prav ugodnih pogojih. V tej hiši se že več let prav izvrstno izvršuje trgovina z mešanim blagom. (1097—3)
Več pove lastnik Tone Maloprou v Celji.

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 (1130)

išče nujno: Navadne in boljše kuharice za tu in drugod, nekaj natakaric na račun, blagajničarice za kavarno in bufet, hišino k posamni dami, fino ravnanje, gospodarja za neko graščino, starejšo in mlajšo pestunjo itd. Potnina tukaj, podrobnosti istotam.

Sobo

separirano, nemeblvano (eventualno s kabinetom ali pa s kuhinjo vred), išče samski gospod.

Ponudbe pod šifro: „Kje?“ poste restante Ljubljana. (1109—3)

Sprejmeta se takoj (1125—1)

krojač in čevljar

ki znata delati prodajalniško moško obleko in obutev.

Več pov. M. GORIŠEK, Raka, Dolenjsko.

Tovarna

v mestu blizu kolodvora, z vodno silo, s stanovanjem, z vsemi stroji, pripravami in blagom ter z vsemi odjemalci blaga vred, v prav dobrem stanju, dobro napredujoča z izdelovanjem, se radi preseljenja po primerni ceni takoj proda.

Natančne poizvedbe pri (1118—1)
Fran Dobré-tu v Kranju.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Turgenjev: **Otci in sinovi**. Roman, broširan 50 kr.
— **Štiri novele**, broš. 20 kr.
Beneš-Tfebizsky: **Blodno duše**. Roman, broširan 70 kr.
Lefebvre: **Pariz v Ameriki**, broširan 50 kr.
Stat nominis umbra: **Časnikarstvo in naši časniki**, broširano 40 kr.
Tolstoj: **Dva romana**, broširana 70 kr.
Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana 15 kr.
Halévy: **Dnevnik**, broširan 15 kr.
— **Razne pripovedke**, broširane 40 kr.
— **Dve povesti**, broš. 25 kr.
Theuriet: **Undina**. Povest, broš. 20 kr.
Souvestre: **Vilenski brodnik** Povest, broš. 15 kr.
Jurčič: **Lisiki**, broš. 15 kr.
— **Gregorčičevim kritikom**, broš. 30 kr.
Avstrijski patrijot: **„Parteiwesen der Slaven“**, broširano 50 kr. 32
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg števil. 1.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice

veljaven od 1. maja 1899.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Brzovlak	Postni vlak	Mešani vlak	Sekundarni vlak
Dunaj	8-25 po noči	7-45 zjutraj	1-15 popol.	8-40 po noči
Mürzzuschlag	11-35	10-40 dopol.	5-25	1-55
Gradee	1-26	1-05 popol.	5-10 zvečer	5-38
Maribor	2-48	2-22	7-14 po noči	8-00 zjutraj
Celje	4-13	3-45	9-08	10-08 dopol.
Laški trg	4-25	3-58	9-21	10-22
Rimske toplice	4-33	4-07	9-31	10-32
Zidanimost	4-47	4-23	9-45	11-07
Hrastnik	—	—	9-55	11-18
Trbovlje	—	4-38	10-02	11-28
Zagorje	—	4-44	10-09	11-34
Sava	—	—	10-21	11-46
Litija	—	5-01	10-32	11-56
Kresnice	—	—	10-42	12-07
Laze	—	—	10-54	12-20
Zalog	—	—	11-04	12-30
Ljubljana	5-53	5-33 zvečer	11-15	12-43
Borovnica	5-58 zjutraj	5-38	—	12-58
Logatec	6-52	6-32 po noči	—	1-32
Planina (postaj.)	—	—	6-12 zjutraj	2-12
Rakek	—	6-52	6-29	2-29
Postojna	7-27	7-08	6-42	2-41
Prestranek	—	—	7-03	3-01
St. Peter	7-50	7-33	7-14	3-12
Divča	8-24	8-01	8-10	3-33
Nabrežina	9-06	8-38	9-00	4-09
Trst	9-28	9-00	9-57 dopol.	5-06
			10-25	5-35

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Brzovlak	Postni vlak	Mešani vlak	Sekundarni vlak
Trst	8-15 po noči	8-00 zjutraj	9-55 dopol.	6-25 po noči
Nabrežina	8-50	8-32	10-51	7-14
Divča	9-38	9-18	11-56	8-23
St. Peter	10-15	9-52	12-40 popol.	9-14
Prestranek	—	—	12-50	9-25
Postojna	10-32	10-09 dopol.	1-04	9-40
Rakek	—	10-22	1-21	9-59
Planina (postaj.)	—	—	1-30	10-10
Logatec	—	10-39	1-43	10-23
Borovnica	—	—	2-06	10-49
Ljubljana	11-46	11-23	2-35	11-20
Zalog	11-51	11-29	2-50 zjutraj	12-25
Laze	—	—	3-01	12-37
Kresnice	—	—	3-12	12-47
Litija	—	12-00 popol.	3-25	1-00
Sava	—	—	3-38	1-11
Zagorje	—	12-17	3-46	1-21
Trbovlje	—	12-23	3-59	1-33
Hrastnik	—	—	4-07	1-41
Zidanimost	1-00	12-57	4-16	1-49
Rimske toplice	1-10	1-07	4-40	2-15
Laški trg	1-19	1-16	4-51	2-26
Celje	1-33	1-29	5-02	2-37
Maribor	3-10	2-56	5-21 zvečer	2-56
Gradee	4-31	4-20	7-40 po noči	5-27
Mürzzuschlag	6-37 zjutraj	7-00 po noči	10-03	8-07 zjutraj
Dunaj	9-15 dopol.	9-45	4-21	12-13 dopol.

Pod Trančo št. 2.
25 Veliko zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice števil. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 25

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove
25 ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpraprastjših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Avgust Repič
sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice števil. 16
v Trnovem
se priporoča el. občinstvu in nananj, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja stare vinoke 25

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
25 Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne stremersnice in mlinice, katere se dobivajo izlo nji izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
25 Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne stremersnice in mlinice, katere se dobivajo izlo nji izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črnega in barvastega za cele obleke
in bluze, priporoča
Alojzij Persché
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

zaradi zagotovljenja predmetov sena, slame, drv, premoga

Zakupna obravnava bode				Za nastopne približne preskrbovalne potreščine posadkinih deželno-brambovskih odelkov													
d n e	v postaji in v preskrbovalnem magacinu	za zakupno postajo	za čas		n a d a n							na 4 mesece	p o l e t i				
					kruha	ovsa	sena			slame za			mehkih	trdih	premo- ga		
										škopu	stelje	postelje					
							840	4200	3400							4500	5600
			od					do								gramov porcij	
11. julija 1899	Gradec	Gradec Schattleiten Ljubno Marein Judenburg Bruck ob Muri	1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	660	118	60	60	838	477	—	28 1/2	785	7	
			1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/2	—	—	—
			1. oktobra 1899	31. dec. 1900	217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
			1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	7	7	—	—	—	7	—	1	—	21	1	
			1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	3	3	—	—	—	3	6	—	1 1/2	—	—	—
			1. oktobra 1899	31. dec. 1900	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
			1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	9	9	—	—	—	9	43	1 1/2	—	32	0	
			1. oktobra 1899	31. dec. 1900	342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
			1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	9	—	—	—	9	41	—	8	—	—	—
			1. oktobra 1899	31. dec. 1900	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1. oktobra 1899	31. avgusta 1900	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4. julija 1899	Maribor	Maribor Ptuj Celje Slov. Bistrica Strass	1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	441	—	—	—	441	116	—	—	73	0	
					—	10	10	—	—	—	10	40	—	18	—	3	
					—	17	17	—	—	—	17	44	—	13	21	0	
					—	—	154	—	—	—	154	18	—	3	—	—	
					—	5	5	—	—	—	5	10	—	2	40	00	
6. julija 1899	Ljubljana	Ljubljana Toplice	1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	187	90	—	—	277	235	—	—	174	10	
			1. junija 1900	31. avgusta 1900	—	—	—	—	—	—	—	12	—	3	—	—	
20. julija 1899	Celovec	Celovec in Št. Peter Št. Vid ob G. in Glandorf Beljak (Seebach) Trbiž Malborget Predil (zapor soteske) Jezernica (zapor doline pri Rajblu) Bovec (z zaporom Boveške doline) Wolfsberg	1. septembra 1899	31. avgusta 1900	—	—	370	104	—	—	474	248	—	—	187	25	
					—	—	152	—	—	—	152	15	6	—	—	—	
					—	—	478	—	—	—	478	89	29	17	35	0	
					—	9	9	—	—	—	9	34	—	9	—	—	
					—	—	—	—	—	—	—	10	—	3	—	—	
					—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	
					—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	
15. julija 1899	Trst	Trst Koper	1. sept. 1899	31. avg. 1900	—	—	71	—	—	—	71	219	—	—	55	—	
					—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	
26. julija 1899	Gorica	Gorica Gradiška	1. sept. 1899	31. avg. 1900	—	—	132	112	—	—	244	174	—	34	36	60	
					—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	
14. julija 1899	Pulj	Pulj															
Za Pulj veljajo ob strani prijavljeni sp																	

Za Pulj velja ob strani prijavljeni sp

Približna tekoča letna potreščina znaša									
koaksa	sena	slame za			mekkih	trdih	premoga	ovsa	
		skoje	steljo	postelje					
erskih ntov	meterskih centov				kubičnih metrov		meterskih centov		

Specialni pogoji

7	11208	192	6336	1431	—	1582	20470	—	—
—	—	—	—	—	21	—	—	—	—
1	86	—	53	—	18	—	553	106	—
—	37	—	23	18	—	67	—	45	—
0	110	—	68	129	42	—	1092	136	—
—	110	—	68	123	—	306	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	125	—

1. Za postajo **Gradec** se v prvi vrsti reflektuje na dobavo letne potreščine sena in slame in je pri tem postaviti ceno vstevši užitnine in druge davščine za met. cent od skladišča sena in slame v Gradcu. Z ozirom na v skladišču se nahajajo režijske zaloge se bode v tem slučaju potrebovalo 11107 q sena, 235 q slame za skoje, 6236 q slame za steljo in 2238 q slame za postelje. Za dobavo se nastavijo nastopni dobavni roki:

Metrskih centov	do konca meseca										Opomba
	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	marca	aprila	maja	
	1899					1900					
sena	1507	1500	1500	1500	1000	1000	1000	700	700	700	Dobavni roki za avgust 1899 morajo brezpogojno biti izpolnjeni do 15. istega meseca.
slame za škope	60	—	—	60	—	60	—	55	—	—	
slame za steljo	736	700	600	600	600	600	600	600	600	600	
slame za postelje	300	300	250	250	250	250	238	200	200	—	

V ostalem veljajo za take ponudbe v na ogled razloženem zvezku pogojev za pogodbeni nakup nastavljen določbe. Za postajo **Gradec** se morejo staviti tudi alternativne ponudbe za zalaganje sena in slame.

Zakupniku se more erarično shraniti sena in slame v Gradcu za čas pogodbe proti letni najemnini 360 gld. in zavarovanju teh objektov ter napravi malih poprav objekta na svoje stroške prepustiti v najem, potem soporaba erarične centesimalne mostne tehtnice proti plačilu odškodnine za obrabo, katere visokost je pridržana sklepanju pogodbe. Najemnino z navedbo najemščine treba pa je določiti izrecno v ponudbi.

Ako bi se za postajo **Gradec** z dnem 1. septembra 1899 vršila zakupna oddaja predmetov sena, slame za steljo, skoje in postelje, se bode ista izvršila še le, ko bodo vporabljene vse režijske zaloge teh predmetov.

V množini premoga, izkazani za postajo **Gradec** so zapopadeni:

a) za garnizijsko bolnico št. 7 v Gradcu za kurjavo bolniških sob za zimske mesece po 200 q Wieserskega svetlega premoga (skupaj 1200 q).

b) za pekarijo kruha vojaškega preskrbovalnega magazina v Gradcu na mesec okoli 300 q Voitsbergskega premoga (skupaj 3600 q).

c) za pehotno kadetno šolo v Liebenau-u Pibersteinskega premoga in sicer poleti na mesec po 30 q; po zimi po 230 q (skupaj 1560 q).

d) ostanek za garnizijo **Gradec** Voitsbergskega premoga (skupaj 14110 in 14200 q).

e) Vrh tega se za izdelavanje dvopeke pri pekariji vojaškega preskrbovalnega magazina v Gradcu potrebuje na leto okoli 500 do 700 q Fohnsdorfskega premoga.

2.) V postaji **Maribor** je seno kakor v ostalih postajah brezpogojno vezati s slamo.

Za postajo **Maribor** se vzprejemajo tudi alternativne ponudbe za zalaganje letne potreščine predmetov seno in slama, pri čemer so določeni sledeči oddajni roki:

Za seno v avgustu in septembru 1899. l. vsak mesec po 1200 q, od oktobra do konca decembra 1899. l. vsaka mesec po 1000 q, slame za steljo v avgustu in septembru po 800 q, od oktobra do konca decembra 1899. l. po 600 q, in postelje (zmedene) slame v avgustu in septembru po 200 q, od oktobra do konca decembra 1899. l. po 100 q, poslednje 3 obroke le za slučaj lastne režije za vezanje sena.

Potreščina premoga v Mariboru se tiče samo tamošnje četne bolnice, pehotne kadetne šole in nove pehotne vojašnice.

Dobavitelj pa mora tudi za izdelovanje dvopeke pri preskrbovalnem magazinu v Mariboru se izkazujočo večjo potrebo 200—300 q premoga po pogodbeni ceni dobaviti.

Zakupovalcem se more mej zakupno dobo, toda le proti plačilu naprav malih poprav objekta na svoje stroške in zavarovanja dotičnih predmetov prepustiti v porabo in sicer:

V **Mariboru** shraniti seno in slamo proti letni najemnini 364 gld.; v **Ptuju** skladišče za oves, seno in slamo proti letni najemnini 10 oziroma 30 gld., potem erarični drveni prostor proti letni najemnini 30 gld.; v **Celju** skladišče za oves, seno in slamo, erarični drveni prostor in shrambo za premog proti letni najemnini 20, 40, 30 gld. in 16 gld.

Omenjene dovoljene najemne vporabe pa se morajo v ponudbi izrecno pogoditi ter je navesti najemnino.

3.) V postajah **Celovec** in **Beljak** zahteva se samo dajanje Fohnsdorfskega premoga.

4.) Za konje inanterijske ekvitanje v **Trstu** ima zakupovalec oddajati krmo v zimskih mesecih.

5.) Za postajo **Gorica** se lahko stavijo tudi alternativne ponudbe za dobavo letne potreščine 1272 m³ trdih drv, ki se dobavljajo v enakih obrokih do septembra 1899 do decembra 1899. Istotako se vzprejemajo dobavne ponudbe za dajanje za pekarijo potrebne letne potreščine angleškega premoga v kosih, katerega je z ozirom na še nahajajočo se režijsko množino ta pot treba le 400 q, katere je dajati v 4 mesečnih rokih od decembra 1899 do marca 1900. Za pekarijo se reflektuje samo na angleški premog v kosih, za oddajo za čete samo na Trbovljski rujavi premog v kosih.

Zakupniku za krmske predmete v **Gorici** more se prepustiti v porabo erarično shraniti seno in slamo blizu **Fran Josipove** vojašnice za pogodbeno dobo proti letni najemnini 300 gld., napravo malih popravil objekta na svoje stroške proti plačilu hišno-najemninskega davka in zavarovanju tega predmeta. To je treba izrecno pogoditi v ponudbi.

Pri potreščini premoga velja gornja številka kot potrebna množina za Trbovljski premog (rujavi) v kosih spodnja številka pa kot potrebna množina angleškega premoga v kosih.

6.) Za postajo **Pulj** vzprejemajo se le ponudbe za zalaganje 1100 q sena, 550 q slame za steljo, 2080 q slame za postelje 5250 q premoga in 2600 m³ trdih drv po 423 kg zadnjega sekanja, pri čemer se zalagalni obroki naslednje določujejo:

V mesecu		sena	slame za steljo	slame za posteljo	premoga	trdih drv
		meterskih centov				kubičnih met.
avgust	1899	—	200	400	—	—
september	"	100	—	400	—	—
oktober	"	400	200	—	200	—
november	"	300	—	400	800	500
december	"	300	150	400	800	500
januar	1900	—	—	—	800	500
februar	"	—	—	—	800	500
marcij	"	—	—	480	800	400
april	"	—	—	—	500	200
maj	"	—	—	—	200	—
junij	"	—	—	—	200	—
julij	"	—	—	—	100	—

Natančnejši pogoji za ta zalaganja nahajajo se v zvezku pogojev za pogodbeni kup razpoloženem na ogled.

27	70	881	—	544	657	—	—	1740	premoga
—	—	—	—	—	—	8	17	—	350 koaksa
14	55	3478	—	1870	520	—	1272	1388	400
—	—	—	—	—	10	—	29	—	—

Opazka. Ponudbe za dobavo stvari označenih mej »Specialnimi pogoji« mogo se staviti po točki II. knjižice o pogojih za nakup tudi za deljene množine, a samo če se navede doba za dobavo. Dajavne partije, ki se bodo konsumirale šele leta 1900., se takisto plačajo šele leta 1900. V cenah za dajavne so vselej tudi razni v kraju navadni nadavki, kakor mora to biti izrečno omenjeno v ponudbi. Razen poprej navedenih oskrbnih potrebščin in potrebščin za četna koncentrovanja, kakor za večjo potrebščino za pridanke v zakupni postaji z morebitno 25% večjo potrebščino mora zakupnik preskrbeti potrebščino za k vojaškim vajam poklicane dopustnike, rezervnike in deželne brambovce po aktuvelnih pogodbenih cenah, zatem potrebščine krme lastnih konj častnikov in takih, ki so ž njimi v isti zvezi.

Splošni pogoji.

1. Pri teh javnih dobavnih obravnavah se bode oziralo samo na pismene ponudbe, ki so sestavljene po objavljenih obrazcih. Imeti morajo kolek za 1 krono za polo. Zapečateni ponudbe imajo zgoraj omenjene obravnavne dni najdalje do 10. ure dopoldne doiti dotičnim vojaškim oskrbovalnim magacinom (točka XVII. zvezka pogojev); na poznejše ali v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenin postavke o številkah in pismenih ne ujemala, velja postavke v pismenih za pravi. Vsaki popravi v ponudbi pridejati ima ponudnik svoj podpis.

2. Natančnejši pogoji se lahko slednji dan od 8. do 10. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne pri dotičnih c. in kr. preskrbovalnih magacinih, potem pri političnih okrajnih oblastvih in deželnih gospodarskih društvih ogledajo, kjer leže nalašč za to obravnavo napravljeni zvezki pogojev z dne 16. junija 1899. na ogled. Na to, da se udreže pogoji, ki so v tem zvezku obseženi, je vsak ponudnik vezan že z vložbo ponudbe. Zvezki pogojev dobé se proti plačilu 4 kr. za tiskano polo pri vseh vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti.

3. Vsak ponudnik izvešči podjetnike, v pogodbeni zavezanosti stoječe, kot popolnem preverjene in obravnavne komisiji znane kot zmožne in zaupne, ima ne oziraje se na njegovo kavicijo, o zmožnosti in zadostnem premoženju za prevzete navedenega podjetja dobiti soliditetno in zmožnostno spričevalo in sicer, če ima protokolirano firmo, od trgovske in obrtne zbornice, sicer pa od pristojnega političnega oblastva prve instance. Spričevalo ne sme biti nad dva meseca staro in ima na prošnjo podjetnika pri trgovski in obrtni zbornici, oziroma političnem oblastvu vsaj v dan pred obravnavo doiti dotičnemu vojaškemu preskrbovalnemu magacinu. Posledice kake morebitne zamude zadevajo vsekako le podjetnika.

4. Vsak ponudnik, ki nima pravice do oproščenja, mora zagotoviti svojo ponudbo s 5 odstotno varščino od vrednosti, ki se ima dognati po ponujanih cenah, vse za oddajo določene množine. Varščina se ne sme pridejati ponudbi, temveč se mora s ponudbo v posebnem kuvertu tako odposlati in vložiti, da varščino opravičenec lahko prevzame, ne da bi odprl zapečateni ponudbe. Varščini je pridejati tudi njena specifikacija, ravno tako se mora varščina v ponudbi specficirati. Občine so ulaganja varščine in kavicije brezpogojno oproščene in se kakor kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo na predležeče razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin. Ti imajo glede kakovosti in cene pri jednacihi ponudbah prednost pred drugimi podjetniki, morajo pa svojim ponudbam prilagati spričevalo dotičnih gospodarskih korporacij svojega okrožja, v kojih se potrja, da so zares producenti ter da vso ponujano količino sami proizvajajo, če niso ti podatki vojaškemu oblastvu, kjer se ponudba vloga, brezdvomno znani. Producentom se more oproščenje ulaganja varščine in kavicije dovoliti le za predmete, katere sami proizvajajo; izjaviti pa morajo v ponudbah, da za spolnjenje prevzetih zavezanostij jamčijo s svojim premo-

V Gradci, dne 16. junija 1899.

ženjem. Na ponudbe v katerih se izgovarja znižanje kavicije, ki se ima po predpisih vložiti, ali ki sicer niso primerne razpisanim pogojem, se ne bode oziralo.

5. Skupne ponudbe, to je ponudbe, v katerih se naredi odvisnim ali izgovarja, da se prevzame preskrbovanje kakega predmeta le če se h kratu dobi oddaja jednega ali več drugih predmetov, dopuščajo se le: a) za vse predmete krme v postajah, v katerih ni več nego jedna baterija ali jeden eskadron; b) za predmeta seno in slama v vseh postajah in c) za drva in premog v vseh postajah. Pa tudi te skupne ponudbe smejo se staviti le za jedno postajo s konkurenčnimi kraji. Skupne ponudbe, ki se nanašajo na več postaj, se praviloma ne vpoštevajo.

6. Oddajati je predmete v dotičnih postajah neposredno onim, kateri jih imajo pravico dobivati. Slamo za postelje in kurivo morajo zakupniki četam dovažati v njihova bivališča, zaradi tega se bode smatralo, da so v postavljenih cenah tudi obseženi troški za dovažanje, če v ponudbi ni izrečno protivno povedano. Za prevažanje predmetov v konkurenčne kraje mora se v smislu točke XVII., zadnji alineja zvezka pogojev staviti ponudbo, ker sicer bi se smatralo, da je prevažanje obseženo že v ponujenih cenah. Pri jednacihi ponudbah za prevažanje ima ponudba onega, ki je dobil zakup, prednost.

6. Ponudniki se odreko, da ne zahtevajo, da bi se vojna uprava gledé izjave o vzprejetji ponudbe morala držati v § 862. občnega državlanskega zakonika, potem v členih 318 in 319 avstrijskega trgovskega zakona določenih rokov, v katerih se je izjaviti, če se vsprejme ponudba.

8. Oddaja preskrbovalnih potrebščin vrši se praviloma v nastopnih rokih: Krma od 5 do 5 dnij; slama za postelje v januarju, maji in septembru vsacega leta; kurivo vsacega 1. in 15. dne vsacega meseca. Če krajevne razmere in interes čete brez večjih stroškov za vojaški erar dopuščajo, morejo se razpisani dobavni roki za krmo raztegniti na 10 do 15 dnij.

9. Cene za zakup staviti se imajo všteti užutnino z dokladami, mitnino, carino in druge davščine: od porcije kruha à 840 gr, ovsa à 4200 gr, od porcije sena à 5600 gr, od porcije slame za škope à 850 gr, od porcije slame za steljo à 2100 gr, od metrskega centa slame za postelje, od kubičnega metra trdega ali mehkega lesa z izrečnim označenjem vrste trdih ali mehkih drv in dolžine polen, od metrskega centa premoga, pri čemer se ima povedati, iz kakega premogovnika in krajevne lege da je. Kjer premog gledé gorivne sile ni znan, mora podjetnik pred obravnavo prositi, da se odredi kemična analiza. Namesto trdih drv morejo se ponuditi tudi mehka. Ponudbe za mešan les so izjemno dovoljene le tedaj, če je zaradi lokalnih razmer težavno poskrbeti le jedno vrsto drv. V slami za steljo biti mora jedna četrtnina otepne slame in se lahko ponudi kot celota po jedni ceni ali pa obe vrsti za-se (kot otepna in kot strojna [zmedena] slama) in po posebnih cenah.

10. Zakupniki so izključeni od olajšav železniškega vojaškega tarifa. Vojakov preskrbovalnega skladišča dosihdob ni moči dajati v pomoč zakupnikom.

11. Vojaška uprava pridržuje si pravico, da sme oddati kake morebitno razpoložive zaloge ali surogatne predmete mej pogodbeno dobo. Če bi pri kakem predmetu obveljalo mesto režije arendiranje, se more to slednje začeti stoprav po konsumaciji režijskih predmetov.

12. Vsak ponudnik ima v svoji ponudbi izrečno izjaviti, da so njemu znane določbe za to obravnavo pripravljenega zvezka pogojev z dne 16. junija 1899 in da se jim popolnoma podvrže. Na ponudbe, ki obsegajo krajšo nego 14dnevno zavezanost, se ne more jemati ozir.

13. Ponudbe za dajatev oskrbovalnih predmetov za prehode staviti se imajo v smislu točke IV. zvezka pogojev.

14. V ponudbah gledé zalaganja specialno omenjenih predmetov je ta način sklepa kupčije posebno navesti.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Ponudbeni formular.

Kolek
za
1 krono

Jaz podpisane izjavljam s tem vsled razglasa št. 4072 dto. Gradec z dne 16. junija 1899, da hočem

oddajati zakupnim potom za zakupno postajo..... s konkurenčnimi kraji:

Porcije kruha à 840 gr po.... kr. reci:

» ovsa à 4200 gr po.... kr. reci:

» sena à 5600 gr po.... kr. reci:

» slame za krmo (ječmenove, ovsene, pšenične, sorščine slame à 850 gr po.... kr. reci:

» slame za steljo (strojne ali zmešane slame, četrtnina otepne slame) à 2100 gr po.... kr. reci:

» slame za postelje (otepne slame v celih bilkah) po.... kr. reci:

1 kubični meter neplavljenih trdih bukovih (mehkih) drv, in sicer po.... gld. kr. reci:

1 metriski cent premoga iz premogovnika premogove jame v po.... kr. reci:

za čas od 1899 do 1900 oddajati zakupnim potom preskrbovanje pohodov po točkah zvezka

pogojev preskrbovati in za ponudbo jamčiti s priloženo varščino gld. kr. obstoječo iz

Nadalje se zavezujem, če dobim zakup, vsaj v 14 dneh po o tem dobljeni uradni objavi dopolniti varščino v

10odstotno kavicijo in dajem vojaški upravi pravico, ko bi to opustil, da sama to dopolnitev izvede s pri-

državanjem zakupnega zaslužka.

V ostalem se podvržem razven pogojem naznanjenih v razglasu tudi pogojem, ki se nahajajo v zvezku pogojev napravljenem za razpisano obravnavo z dne 16. junija 1899.

Kakor razvidno iz priloženega odloka v se je moje solidnostno in zmožnostno spričevalo neposredno odposlalo c. in kr. vojaškemu magacinu.

I. dne 1899.

I. I. stanujoč v I.

Formular za kuvert ponudbe.

C. in kr.

vojaškemu preskrbovalnemu magacinu

v

Ponudba vsled razglasa
št. 4072 za zakupno
obravnavo dne
1899.

I.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovolnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse sraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 25

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann

== urar ==

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfiniješe
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v salogi. 25

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser

— puškar —

prodajalec biciklov

iz prvih tovarn 25

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za po-
pravljanje bloiklov in šivalnih strojev.

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga 25

suknenih ostankov.

Izvod iz voznega reda

veljavna od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane jst. kol. Fraga des. Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osončni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; des. Selthal v Ansee, Isel, Solnograd; des. Klein-Reifling v Steyr, v Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osončni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; des. Selthal v Solnograd, des. Klein-Reifling v Linz, Budejovice, Plzen, Marije v are, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; des. Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osončni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osončni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; des. Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Geneva, Pariz, des. Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marije vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. sveder osončni vlak v Lince-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Fraga v Novo mesto in v Kečevje.** Osončni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. sveder. — **Prihod v Ljubljano j. k. Fraga iz Trbiša.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osončni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isela, Ausseaa, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osončni vlak iz Lince-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osončni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osončni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osončni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 48 min. sveder iz Podnarta-Krope. — **Fraga iz Novega mesta in Kečevja.** Osončni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. sveder. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Prodaja ledenice.

Naznanja se s tem, da se bode
dné 22. junija 1899

ob 11. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišči v Ilirski Bistrici prisilno prodaja tik kolodvora postaje Trnovo-Bistrica ležeča, v dobrem stavbinskem stanu se nahajajoča ledenica v cenilni vrednosti 2000 gld. Ta ledenica, katere nabavna cena znaša mnogo nad 10.000 gld., bi bila posebno za pivovarne ali za večje hotele dragocena pridobitev.

Natančnejša razjasnila daje g. Frano Bulz na Reki ali g. dr. A. Znidarič (Znidario), c. kr. notar v Ilirski Bistrici.

(1092-6)

Frano Bulz.

prostor za prodajalno

na deželi blizu Ljubljane.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“
pod „prodajalna“.

(1123-1)

Usnjarija

s patentom, z vso potrebno opremo, stanovanjem in vrtom v Kamniku na Kranjskem, se takoj v najem odda, po dogovoru tudi proda. — Več se izve pri trgovcu Alojziju Cerarju istotam. (1122-1)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po ikrat 62krat na teden
iz Rotterdamu v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 10.

Pisarna za medkor: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 200-400*
1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
16. oktobra do 31. julija . . . 180

* Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (666-11)

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam podpisane svojo izborni sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogijeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravejša. (43-24)

Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točne in vestne postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejša s spoštovanjem

Gasper Bolte, izdelovalec
sodovice, Rimska cesta št. 10.

Moka

iz mlina

Vinkota Majdičav Kranji

oddaja se po:

en gros cenah v plombiranih vrečah
po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rinski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459-16)

Opozarja se, da priznava izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerških mlinov.

Komptoarist

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter izvežban v knjigovodstvu, vzprejme se takoj. (1101-2)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Glavna zaloga moke

iz slovečega valičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki dobé se en-gros po originalnem ceniku pri

Antonu Ditrich-u

glavnemu zastopniku (1121-1)

Marije Terezije cesta št. 2, Ljubljana.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14

priporočam svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpeke ali alpeke-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpeke, 12 kom. od gld. 430 naprej.
žličice „12“ „220“

Namizni svečniki

iz alpeke, čisto bele kovine,
par 21 cm visokih gld. 2-
23 „230“
25 „240“

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim (599-26) ali koščenim ročajem.

Pouk v angleščini

bi prevzeli dve Angležkinji, (priporočeni po angleškem konzulu v Trstu) in bi bili pripravljeni tudi za

konverzacijo

pri sprehajanju. — Prijazne ponudbe se prosijo pod „Lesson C. V. 2528“ Haasenstein & Vogler, Dunaj, I. (1116-2)

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu (860-7)

tovarna za vinski jesih, gorčico, likerje in žganje.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih trgovinah.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporočam v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (114) vani ceniki zastoj. (23)

Koroški

rimski vrelec

najfinejša planinska kisa voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. 24

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lassnik v Kranju: Fr. Dolenz, v Radovljici: Oton Homan v Mojstrani: J. Kozjek, v Trzinu: Fr. Reitharek.

Moderce

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

priporočam 24

Alojzi Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Najnižje cene.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

Tovarniška cena!

Pozornost!

Styria Special

Obče znana, jako trpežna
kolesa Styria Special „ljudsko kolo“
prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri
Franu Čudnu v Ljubljani
s čemur je slav. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti
Styria Special. (973-7)
Zastopnik tvrdke: Josip Polak

Tovarniška cena!

Tovarniška cena!

H. SUTTNER

preje Spracher
urav v Kranju
priporočam
svojo veliko zalogo

vsakovrstnih žepnih in stenskih ur, budilk in salonskih ur,
zlatnine in srebrnine po prav nizkih cenah.
Povsem na novo sem si uredil svoje veliko zalogo optičnih
predmetov, kakor očal, termometrov, barometrov, anero-
idov, póljskih in opernih kukal, dalnogledov itd.
Vsa popravila se točno in natanko izvršujejo. (1081-3)

Tovarniška cena!

Naznanilo.

S tem slav. p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem pod firmo

Jakob Janež

stavbenik vodnjakov — Sv. Petra cesta št. 16
začel samostojno izvrševati vsa vodnjaška stavbinska dela ter prevzemam
tudi polaganje lesenih in železnih cevij za vodovode.
Priporočujoč se slavnemu občinstvu, da se pri napravi vodnjakov itd.
blagovoljno ozira na-me, bilježim
z vsem spoštovanjem
Jakob Janež
vodnjaški mojster.

(1104-8)

Tovarniška cena!

Premier-kolesa

že 24 let

prva znamka

Zastopnik: **Fr. Čuden**, trgovina z biciklji, Ljubljana.

Tovarniška cena!

Modro galico

(bakreni vitrijol) (21-137)
za škropljenje trt
oddajata še izpod dnevne cene
Kavčič & Lillog
v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

**Zdaj je še čas
za nabavo kolesa!**

Imam „Styria“, „Helica“, „Kourir“
in „Graziosa“, ki so najbolj trpežna in
najlepša. Za vsako kolo jamčim 1 leto.
Cena 85 gld. do 250 gld. Tudi na obroke.
Imam tudi stara, a še dobra kolesa po
nizkih cenah. Sprejemam popravila koles.
(1088-2) **Pavel Bizjak, Kranj.**

L. Luserjev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kurjim oče-
som, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahte-
vajte **Luserjev** obliž
za turiste
po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, O. Piccol. V Kranju:
K. Savnik. (9-24)

V najem
odda se od 1. avgusta 1899. leta naprej
velika prodajalnica
kakor tudi
hlev in skladišče
na Dunajski cesti. (1079-3)
Pojasnita daje dr. A. Mosché.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrti njeno
deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše
lepotilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim putem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.
Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.
Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozarve pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gld. 1-50. (10-12)
Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO
Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Učenca
iz dobre hiše za sedlarsko obrt vsprej-
mem takoj.
Razinger
(1124-1) Poljanska cesta šte. 26.

Za poletje
priporoča
AVG. AGNOLA
Ljubljana, Dunajska cesta 9
poleg „Figovca“
svoje bogate zalogo
steklenine, porcelana,
zrcal, šip itd.
posebno pa (808-35)
oprav za gostilne
v mestu in na deželi.
Vrčki, kozarci in steklenice
po zelo nizkih cenah.

Zaradi preselitve je na prodaj:
garnitura z zrcalom in več
druzega pohištva.
Dalje popolnoma nova (1093-3)
**salonska obleka in kom-
pletne uradniške uniforme**
Resljeva cesta šte. 11, v pritličji.
V najem za več let
se daje (1078-3)

hiša
s koncesijo trgovine, trafike in žganjetoč-
v Razdrtem.
Hiša je v sredi vasi, poleg cesarske
mitnice, kjer se 3 glavne ceste skupaj sni-
dejo. Natančnejši pogoji proizvedo se pri
Karolu Kaučiču,
lastniku hiše v Razdrtem.
Čokolada (198-21)
SUCHARD
Cacao
Povsod
* na prodaj *

Samoprodaja
slavnoznanih
Dürkopp Diana-koles
(najboljša nemška znamka)
samo
pri zastopniku za Kranjsko:
Ivanu Jax-u, Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Katalogi brezplačno in franko. Na zahtevanje se vsak kupilec
brezplačno poučuje v vožnji s kolesom. (564-7)

Razglas prodaje.
Na graščini **Stermol**, železniška postaja Kranj, se bode, ker se opusti lastno
gospodarjenje na graščini, prodajalo na prostovoljni javni dražbi
dne 27. junija t. l.
**33 glav lepe govedine möllthalske pasme (bik, trije pari
volov, potem plemenske krave in teleta) kakor tudi devet
glav prascev.**
Kupnino je takoj v gotovem denarju položiti in mora kupec takoj po kupu pre-
zeti kupljeno živino. Kupaželjni in posebno tudi živinorejci se vabijo, da pridejo
omenjeni dan ob 9. uri dopoldne na lice mesta k hlevu graščine Stermol.
Predmeti prodaje se mogó odslej do dne 27. t. m. ogledati na lici mesta.
Ljubljana, dne 15. junija 1899.
Dr. Maksimilijan pl. Wurzbach
glavni pooblaščenec imejtelja graščine Stermol.
(1129-1)

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani (161-25)
Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Vizitnice
in
kuverte s firmo
priporoča (887-6)
„Narodna tiskarna“
v Ljubljani.

Kufeke
najboljši primesek
k mleku obvaruje in
odstranja bolezn
moka za otroke

Hranilno in posojilno društvo v Ptui
registrovana zadruga
razpisuje s tem službi
I. knjigovodje, II. praktikanta oziroma pomožnega uradnika.
Glede prve službe se zahteva, da ima prosilec spričevala trgovinske akademije ali
vsaj trgovinske šole, da je prosilec služboval že delj časa pri kaki posojilnici ali hra-
nilnici ter da je več slovenskega jezika v besedi in pisavi. Prva plača znaša letnih
1200 gld. in se služba lahko takoj nastopi.
Glede druge službe se zahteva, da je prosilec z dobrim uspehom izvršil trgovinsko
šolo ali vsaj spodnjo gimnazijo, spodnjo realko ali obrtno šolo. Plača po dogovoru.
Obe službi sta razpisani do 15. julija t. l. ter se imajo prošnje s potrebnimi spri-
čevali vred poslati ravnateljstvu zadruga. (1134-1)

**Nadaljne
specijalitete:**
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno
mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za
podplate
„Vandel“.
Kovinska snažilna
pasta in snažilno
milo za srebro in
zlato.
Laki za usnje.
Patentna mazalna
krtiča z „Nigrette“
tekoče mazilo za
črne in barvne
čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá!
Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za lahka obutala samo (190-20)
Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemaj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Proda
se takoj veliko posestvo tik farne cerkve v Šmartnem pri Litiji z eno-
nadstropno hišo, kjer je že od nekdanj trgovina z mešanim blagom in gostil-
niški obrt. Hiša je prostorna in ima razun prodajalne dve skladišči, lepe
gostilniške prostore, 7 sob za stanovanje, 2 kuhinji in kleti. Pri hiši je
nadalje ledenica, velik gostilniški in jeden ravno toliki sočivni vrt, pokrito
kegljišče, prostoren hlev, velik kozolec z obširnimi spravami za seno in poljske
pridelke, več oraloj njiv, velicoh travnikov in 3 lepi gozdi.
Nadalje je tudi na prodaj še jedna hiša tudi tik farne cerkve s 5 so-
bami, 2 kuhinjama, kletjo, malim vrtom in nekaj zemljišča.
Proda se vse pod ugodnimi pogoji, radi rodbinskih razmer; tudi na obroke.
Natančneje se izve pri lastniku
Josipu Jakliču
v Šmartnem pri Litiji.
(1087-4)

Izdelovalnica koles „Krokar“

Jos. Kolar

Glavni trg 9

(45-19)

zaloga graških „Graziosa“ in drugih najboljših koles.

Pozor! Kolesarji Pozor!

Novo kolo kompletno 85 gold., z dveletno garancijo.

Na razpolago brezplačno šola za vozarenje s kolesom v prostorih vrta, senčnata.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu o. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron. Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron. L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898-1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobornice za premije plača družba. V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5,1/2 obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok. (638-10)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifih. Prospekte in tarife razpisuje agentura na zahtevanje brez stroškov. Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov ter

kmetijskih strojev in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga podružnica v Zagrebu

prilaga slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljate franko na vsak kolodvor. Z veselošovanjem (220-15)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameriške plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lične izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapornice, prstani, uhani, zapone, priklopki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specialitete vsake vrste v zalogi.

Klikar se ne kupuje omeje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno! 24

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor Črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani o. kr. tehnološki obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvajo, ter razne potrebščine za to obrt. 24

Mere se shranjujejo. — Vnapijem naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, šipke, svileno blago, perilo, a e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a e e e e

Vse stroje za poljedelstvo

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori, poboljšani sestavi Vermolevov. Aparati za sumporavanje lozov. Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamorenice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje prodaja v najboljši izvršitvi (461-8)

IG. HELLER, na Dunaji, II/2, Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo!

Ceniki brezplačno!

Trst restavracija in hotel „Alla Nuova Abbondanza“ Via Torrente 1618.

prilaga se slavnemu potujočemu občinstvu v najboljši zadovoljstvo. — Točijo se izborna vina: Istrljan, Dalmatince in fini kraški teran. Pivo Dreher. Kuhinja izborna. Cene nizke. Nadejajoč se mnogobrojnega obiska, se priporoča z vsem spoštovanjem

Peter Muschik lastnik.

(1034-3)

Št. 283.

(1136-1)

Razpis zdravniških služb.

Pri okrajni bolniški blagajni ljubljanski oddajo se

tri zdravniške službe

katere je nastopiti z dnem 1. julija 1899. l.

S temi službami spojena je letna plača 900 gld., prosta vožnja k bolnikom in po 20 kr. oddalnine od km pri vožnjah izven teritorija ljubljanskega mesta.

Prosilci za te službe vložijo naj svoje zadostno dokumentovane prošnje najdlje

do 25. junija 1899. leta

pri podpisani blagajni.

Okrajna bolniška blagajna.

V Ljubljani, dne 17. junija 1899.

Načelnik:

Ivan Kregar s. r.

Koncesioniran po visokem o. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894. leta, št. 5373.

Severno-nemški

Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v New-York:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona evtl. Cherbourga ob sredah in nedeljah.

Iz Genova oziroma Neapolja

via Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kina.

Bremen-Avstralija.

V Adelaide,

Melbourne,

(1912-27)

Sydney.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

V Baltimore.

V Buenos Aires.

Prekomorska vožnja

v Newyork

6-7 dni.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnanje v Ljubljani:

EDVARD TAVČAR.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljaste kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 24

Pekarija in slastičarna Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback). V svojih slastičarnicah postrežam točno z najfinejšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter s Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 24

Povodom mojega
25letnega jubileja kot
gostilničar v Švicariji
bode pri meni
v nedeljo, dne 18. junija
velik
vojaški
koncert

z izbranim vspešnim.
Začetek ob 3. uri popoldne. Konec ob 11. uri.
Vstopnina 20 kr.
Otroci do 10 let so prosti.
P. n. občinstvo se najljubše vabi
z velespoštovanjem
Ivan Eder
restavratör.
(1131)

Najboljše in najcenejše namazalno olje in
les ohranjajoče sredstvo
je in ostane že nad 20 let preizkušeno
Carbolineum
Patent Avenarius.
Pred ponaredbami se svori!
„Carbolineum-tovarna“ R. Avenarius
Amstetten Dol. Avstr.
Pisarna: Dunaj, III, 1, Hauptstrasse 84.
(465-8)

Postranski zaslužek
trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim
in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste.
Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.
(875-7)

DR. E. ŠLAJMER
ne ordinira od 18. t. m. do
začetka avgusta. (1133-1)

Nezaslišano! Čudovito!
240 komadov za samo gl. 1-95
1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in
goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za
smotke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s
simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit.
biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platne-
nih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 prakti-
čni žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1
fina ščetka za obleko, par finih nogavic, 1 jako
elegančna damska broša najnovejše fašone, 1 krasna
garnitura, obstoječa iz manjših, zavrtniških
in napravnih gumbov s patentovano zapono, 1 krasno
toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še
nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neob-
hodno potrebni.
Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še
kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike,
ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter
se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.
Razposilja po c. kr. poštnem povzetju ali
ako se pošlje denar naprej:
zaloga Ernst Buchbinder
Krakau L/M.
Poštno predalo šte. 25.
Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako
fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1082-3)

Mlad
trgovski poslovodja
išče primerne službe, če tudi ne v pro-
dajalni. — Kdo? pove iz prijaznosti uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. (1088-3)

Najfinejša
slastičarska peciva in torte
itd., vsak dan sveža, se priporočajo po najnižjih
cenah. Blagovljina naročila za svatbe, krščenja,
godove itd. se izvršujejo najfinejše in najcenejše.
Teodor Novotny
slastičar, v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 7.
NB. Posebno se usojam gospode restav-
ratije za sezono proti primernemu rabatu pro-
siti za blagovljino naročbo. (1043-4)

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske
tarife za 25% znižane.
Zdravilišče
Krapinske Toplice
na Hrvaškem
od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Kra-
pinske-Toplice“ oddaljena za jedno uro vožnje,
so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do
35° R. gorke skratotermie, ki eminentno upli-
vajo proti protinu, mišični in členski revmi, in
njih posledičnim boleznim, pri ledkih, nevralgiji,
kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljvi
bolezni, otrpenju, kroničnem materničnem vnetju,
ekzudatu peritenealnih vezin. Velike bazenske,
polne, separate kopeli, kopeli v mramornatih
banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potil-
nice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna
gimnastika. Udobna stanovanja, dobre in ne drage
gostilne; stalna topliška godba. Obširni senčni
sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omni-
busi v Zabok in Polčane. Kopališki zdravnik dr.
Ed. Mal. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah.
Prospekte in poročila pošilja
kopališko ravnateljstvo.
(758-11)

Leuchs-ove naslovne knjige
vseh dežel
za industrijo, obrt in trgovino
razpošilja
C. Leuchs & Co. v Norimberku.
Ceniki na zahtevanje brezplačno.
Ravnokar je izšel v novi izdaji zvezek 18
Naslovna knjiga
za
Ogrsko kraljevino
(s pridruženimi Hrvatsko in Slavonijo).
Obsega na 1800 straneh vel. osmine naslovo
protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, tovar-
narjev in rokodelcev, dalje grajščakov, odvetnikov
itd. v mestih, velikih in malih občinah.
Podatki o oblastvih in drugih javnih orga-
nih, statistična poročila vsake vrste so pregledno
razvrščena, bogata in zanesljiva za vse popisane
kraje. (1107-2)
Cena vezanemu izvodu 12 gl. a. v.

**Jeriho-
trobenta.**
Epohalna iznajdba!
Patenti v vseh državah!
Vsakdo jo rabi lahko takoj brez kakih muzi-
kalnih vednosti. Največja zabava za stare in
mlade, kakor tudi za društva, vojaške oddelke,
kakor tudi pri izletih, za sviranje pesni, plesov,
koračnic, oper itd., itd. Ako se vpošlje 60 kr.
(tudi v pisarnih znamkah) se dobi poštne
prosto. Povzete 75 kr. (689-6)
M. FEITH, Dunaj II., Taborstrasse 11 B.

Poslovodja
ki je v izdelovanju parketov in v lesni manipulaciji dobro izurjen, se vsprejme
za manjo žago s parketnim mizarstvom.
Ponudbe pod naslovom: „lgman“ Sarajevo, poste restante. (1088-4)

Café-Restavrant
zdravilišče
Bled na Gorenjskem.
Velika koncertna in plesalna dvorana; bralna soba s tu- in inozemskimi dnevniki,
ilustriranimi časniki, konverzacijskim leksikonom; glasbeni in damski salon; kavarna
z bilardom; velik, senčnat zdraviliški park; vsak dan koncert stalne zdraviliške godbe;
Lawn-Tennis prostori itd.
Dobro založena klet s samo čistimi, pristnimi tu- in inozemskimi vini, izbornim
pivom v steklenicah, eksportnim in iz soda, francoskim in domačim šampanjcem in pri-
stnimi likerji, najskrbnejša hrana z izbornimi jedili, za penzijo, po kuvertu in po karti
servirano, kakor tudi brezgovorna postrežba naj mi donese zaželjeno priznanje p. n.
obiskovalcev.
Posebno se priporočam p. n. izletnikom in slavnim društvom.
Z velespoštovanjem
Franz J. Tirmann
najemnik.
(1119-1)

Zaloga
biciklov!
+ BRENNABOR +
Najboljše vrste kolesa
tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Bren-
nabor in dr.) priporoča podpisane
po kolikor mogoče nizkih cenah.
Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno,
solidno in po ceni izvrševala.
Cenike razpošilja na zahtevo.
(462-17)
Z velespoštovanjem
A. PUTRICH.
Dunajska cesta šte. 5.
Istotam tudi mehanična delavnica.
Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

Ugodna redka prilika za nakup.
Starorenomirano že 60 let obstoječe
trgovinsko podjetje
trgovina s soljo, železnino, specerijami, suknem in manufakturnim blagom, združena
s kupčijo z deželnimi pridelki (1121)
v prijaznem trgu na spodnjem Štajerskem s najboljšim prometom, na dobrem prostoru in lepim šte-
vilom odjemalcev se zaradi nastalih rodbinskih razmer takoj proda pod ugodnimi pogoji.
Povprašanja resnih kupcev pod šifro „Redka prilika“ odpravlja upravništvo „Slov. Naroda“.

Hôtel Lišanj
v Novem Vinodolskem, hrvaško Primorje.
Morsko kopališče in zdravilišče, sezona po leti in po zimi. Izborna deluje
na nervoznost in pri rekonvalescenci. Promenada na morski obali. Izleti na
kopnem in na morju na vse strani prekrasne okolice. Velik in senčnat zdravi-
liški park. Kristalno bistra in vedno čista morska voda. Morsko dno, pokrito s
finim peskom, se spušča malo po malo, tako, da se brez vsake najmanjše ne-
varnosti moglo kopati otroci in odrasli. Dobra prilika za izvajanje športa veslanja,
jadrarja in ribolova.
Hotel „Lišanj“ ima 40 novih, elegantno urejenih sob. Leži divno
na morski obali. V hiši se tople in hladne morske kopeli. Z Reko paro-
brodna zveze dvakrat na dan. Poštna in brzojavna postaja.
Restavracija z izvrstnimi jedili in najboljšimi pijačami, domačimi in tujimi,
vodi **Fric Menhoffer**, hotelier in restavratör.
Kopališki in zdraviliški zdravnik dr. **Bogoslav Masuranić**.
Podrobna poročila daje
Konsorcij kopališkega hotela „Lišanj“
v Novem Vinodolskem. (1080-2)

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani
ponujajo po najnižjih cenah vsakekoli množino
zidarske opeke
zarezane strešne opeke
(Strangfalzziegel) rdeče in črne, z zraven spadajočo
stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa
lončene peči in štedilnike
lastnega izdelka
Roman-cement
lastnega izdelka
Dovški portland-cement
kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.
Najnižje cene!!! (672-11)